

Mahjas Weefis ar peefubstifhanu maffā:
 Ar peefubstifhanu eefšiemē:
 Par gabu 2 rbl. 75 lap.
 1/2 gabu 1 rbl. 40 lap.
 1/4 gabu 90 lap.
 Wīgā fozemot:
 Par gabu 1 rbl. 75 lap.
 1/2 gabu 90 lap.
 1/4 gabu 50 lap.
 Ar peefubstifhanu ahršiemē:
 Par gabu 3 rbl. — lap.
 1/2 gabu 1 rbl. 60 lap.
 1/4 gabu 1 rbl. — lap.

Ar pašā wifufschliga augļa Reikara wefšchānu.

Medalija un eefpedizija atrodas Rīgā,
 Senla Plātes grabmatu un bilšu-brulatanā un burtu-leetunē pēc Pētera bārnijas.
Sludinājumi maffā
 8 lap. par weenas flejas smalku rakstu rindinā.
 Apsteļējumi us Mahjas Weefis un sludinājumi fuhdami us fchādu adreft: Bz okeпeдuиo pocтpa Macces Bлacкoc, r. Pupa. (Mahj. W. eefped. Wīgā.)

Mahjas Weefis.

Politifks un literarifks laikraksts.

Mahjas Weefis isnašk weenreis nedelā, freschdeenās. — Ar katru numuru isnašk literarifks peelikums un katru mehneft semkopibas peelikums.

Saturs: Kreewijas laufšaimneeziba un labibas tirdšneeziba. — Par dabrja augļu berigu išteofchānu. IV. — No eefšiemēs: a) Waldbibas leetas. b) Baltijas notikumi. c) No žitām Kreewijas yufem. — No Wīgās. — Kugneeziba. — No ahršemem. — Kwihte. — Tingu sinās. — Telegramas. — Daščadi raksti: Žaunalee atradumi un panahkumi dabas sinatnēs. I.
Literarifks Peelikums: Welmini. (Weigas.) — Latweefchu laikrakstneeziba 1894. gadā. (Weigas.) — Dšhwe tabļajās austrumās. Dšhīgums ar cenāidneču.

Kreewijas laufšaimneeziba un labibas tirdšneeziba*).

Kreewu eefšiemēs (us sinatnu pamata nenodibinotās) laufšaimneezibas usplautschāna pa leelatai dakai atkarajas no dabas labwehlibas. Nerofšas atkartojas sinamās laikmetās jau diwus gadu desmitus; kāmata un laika pagrrofības tuhlin dāva us labibas rakstu siptri juhtamu eefšaidu. Awifis un tauta beefchi issala domas, ta pehdejā laika notifschās klimata grofšības karhejei eefahrtoju laufšaimneezibu darot pat ne-eefšejāmu. Tomehr tuwafi apluhkojot optahktus, kurdš Kreewu laufšaimneeziba famā atihšibā notikumūf, mums par tās panihšchānas zehlowem jauslata žitas, daudš swarigatas leetas, nekā dabas atkā wara ween. Žau laufšaimneezibas wežu wežā karhe-tiba un us sinatnu pamateem nenodibinata un pehž jaun-

*) Šchajā if „Volkwirthschafliche und Handels Zeilage zur Allg. Ztg. in München“ ifnemā rakfā ifšagitās domas fawā sinā war usflatiē par wifpahršēm Wafar-Eiropas domam par Kreewu laufšaimneezibu un labibas tirdšneezibu. Tamdeht it fewifschki fcho rakstu ari pafneefjam fawem žeen. lafšajem. Šchis rakfš mums it labi dāščā sinā war noberet tā mahjeens, karhi žeti jafšajā, kas jaeewehre un no ka jafšwairas, lai pajeltu semkopibu, weizinatū labibas tirdšneezibu un tamlihdš ari wifpahršēju lablahjību. Ari muhfu kreemais un arigais semkopibas ministris Serwolow fawās rakfšs, tā „По-дънъ и народное бдженіе“ (Nerofša un tautas nabasība) u. z. ifšala lihdšigās domas, aš aplaro wežu wežu us sinatnu pamata nenodibinata laufu apfrahdaščānas un rafšofchānas karhe-tibu, aifrahda us nepezeefchamī wajadšigem pahrlabojumeem un ftingri usfahjas pret tamlihdšigem, kaitigem wežem usflateem, kas fala, la japeurtas pē wežu wežem tehuw tehuw usflateem un eefafcham. Muhfu semkopibas ministris fawās rakfšs usfahjas tā ištā želmu laufšej un ar fpehžigu weiklu rolu fabragā tamlihdšigās semkopibas atihšibai kaitigē usflatus, karhi tee ari teel ifšajiti dāščās muhfu laikrakfšs eewetotās rakfšs. Rabi, la mums rādes it enerģifks wihrs, kas ceenam til augļu fahwolkli un tā tahdš greefch semkopibas atihšibai kaitigās trumus — ifnigina nepareifos eefšatus. Red.

laifu prašjumeem neifdarita femes apfrahdaščāna jau muhfu laitdš usflata pa kaut ko ahrfahrejeju. Labibas druwas teel arween beš jehgas paleelinatas, fteepjas ar-wren plāschumā un beš karbas pahrdomaschānas kaudis peefopi neprahšigās, nowejofschās faimneefofchānas weidu, kura fetas jau neifpaleel, tās ir behdigas un kaitē wif-pahršejai lablahjibai. Kreewu jemneeks apfrahda fawus laufus fchobrihd til pat nepeeteefofchā karhe-tā, tā fims gadus atpaka un katris teknifks jauninajums, katrs jaunš atradums un panahkums winam swefchā. Beš tam fteep-žitu laufšaimneezibu ari nofpeefch labibas pahratrafcho-fchāna femes wirfū un toi weifbehgami fefofofchā ženu fteifchāna, kas Kreewiju wairat tā jeb kad peefpeefch fawu labibu iffuhitit us ahršemem. Ža pehž labibas ifwechānas us ahršiemē waretu fpreest par laufšaimneezibas panahkumeem, tad buhtu jaatfihst, ka Kreewijā ta pehdejdš trihs-defmit gaddš leelifkeem fofeem gabjuft us preefchu: La-biba if Kreewijas ifwefta:

gads:	milioni pud:	prozenti:
1861.—65. zaurmehrā	92	100
1866.—70. "	129	140
1871.—75. "	197	212
1876.—80. "	286	312
1881.—85. "	302	326
1886.—90. "	405	440

1888. gadā ifweedumi fneegufchees pot lihdš 531, mil-joneem pudu. Ža fchāhdus ifnāhtumus waretum usluhlot par pahrlabotas laufu mehšofchānas waj ari jaunata weida us sinatnu pamata nowēdādas femes apfrahda-ščānas fefom, tad žuuns bešiba Kreewibāhtu janahst pē-gala fpreeduma, ka laufšaimneezibu wehšijā arween wairat usplaufti un atihšias. Turpreimā peedšigofumū un no-peetnī eewehrojumi runā glufchi žitadu walodu. Meh-šofchāna nekahdi nemareja tapt pahrlabota, tā tā lopu wairums fameh-rā mafinajees. 1857. gadā us katra finta laufu eedšihwotaju ifnāhža zaurmehrā 37, (37/10) lopu, 1870. g. tikai 31 gabals un 1883. g. 30, gabals. At-teezotees us apfrahdatos femes daudsumu, lopu pamaf-inaščānās fchāi sinā wehl eewehrojama un jo fahpigi fajuhtama, jo femes gabali labibas rafšofchānai

arween titai weentahrfchī paplaschinati. Ari femes ap-frahdaščāna newar usrahdit nekahdus pahrlabojumus. Kreetnu semkopibas rihfu truhšums top arween leelāks un fajuhtamāks. 1893. gadā Kurfšas gubernā, weenā no Kreewijas wifaugligatajeem apwideem, 36,6 procenti (36 muifchās no finta) no wifām muifchām bija tahdās, kurās nebija pa neweena weeniga lahga arklā un kur femes apfrahdaščānu ifdortija weenigi femneeki ifteetodami femes apfrahdaščānai mafderigus rihfus.

Notlehpums, ka pēe til flittas femes apfrahdaščānas labibas ifweedumi us ahršemem taifchu wehl arween wai-rojas, ifflaidrojas weentahrfchī žaur to, ka labibas laufi plāschajā wafst arween teel ifplehsti un tahdi wehl ifolatas. Žau ahtondefmito gadu fahšumā apfrahdato laufu plā-ščūms bija

Kurfšas gubernā 80—84 Proz. no wifās femes;*)

Simbirfšas	82,5 (82 1/2)	"	"	"
Tulas	81,5 (81 1/2)	"	"	"
Orelas	81,2	"	"	"
Zambowas	79,3	"	"	"

No ta laika apfrahdato laufu leelumš arween peeneh-mees un dāščās muifchās dewindefmito gadu fahšumā druwas pahrwehrli lihdš 97 procenti no wifās femes, tās ir 7/100 jeb gandrihs wifa seme nahfufe sem arklā.

Pahrmehrigā laufšaimneezibas laufu peenemšchānās waldbībai jau fen dara ruhpeš. Ifweedumi peenemas lee-lumā daudš ahrfaki, nekā rafšofchāna un teit buhtu daudš weeglati lihdšams žaur pahrlabotu femes apfrahdaščānu, nekā žaur druwu pahrahwigu paleelināschānu. Statifif-škaiti (ofšielee) par Kreewu laufšaimneeziflo rihžibu pafne-šchāhdus toti behdigus ifnāhtumus.

Gadi:	milj. fšchetwertu:	proj:	rafšas wairums	ifweedumi us ahršemem	proj.
1870.—74.	270,8	100	21,7	100	
1875.—79.	267,8	98,0	32,0	147,4	
1880.—83.—85.	285,7	105,5	34,2	157,6	
1886.—90.	321,0	118,6	47,0	220,7	

*) Tas ir, apm. ifchetras peeldatas no wifās femes atradš sem arklā.

Daščadi raksti.

Žaunalee atradumi un panahkumi dabas sinatnēs.

I. Žaunalee panahkumi apgajimofchānā.
 „Wairat gaismas“ ifšauzes mirdams flawenois Wahžu dšejneeks un domatajs Gete. Pehž gara gaismas flahpft un fahž tuhflafchi un mijoni smatdami tumščās buhdni-nāms jeb pē flafu gaismas gardš wafaršs pahrahdadami fawus weentahrfchōs darbus. Teefcham, kulturalas atih-štība un ahršejās gaismas wajadšiba eet rolu rokā un la-baki warbuht tā no seepju leetofchānas waretum nogift tautu atihštibās fahwolkli no apgajimofchānas lihdšektu wajadšības un daudšuma. Wifās kulturalas pa-mats un weizinatajs ir darbs un jo wai-ral žilweku rodas femes wirfū un jo wai-ral fasmalzinajas un wairojas wihu wa-jadšības, jo wairat darba teel ari pra-fijs no ilweena. Nepeeiša, ka mafchinas muhfu gadufmententi atnehma žilweta rolam gruhatos un smal-lalos darbus, bija janem palihgā ari naktis un jadomā par lihdšekteem pahrwaret tumšibu, naktis tumšības weelā likt waldbi deenas gaismai. Tā pamafam un fewifschki induftrijas (rahpneezibas) apgabaldš un femes atihštijās gafes un elektriškā apgajimofchāna (apgajimofchāna ar fībīns fpehfu), kuras padartija eefšejāmu pahrahdat nakti ari wifsmalkalos darbus un tahdejādi produkžiju (eafcho-fchānu, mantu ifgatawofchānu) leelifki pawairot. Beš ari žitur, tahfi no fcheem induftrijas žentrem (ruhpnēezibas apwideem) ar kulturalas (gara gaismas) ifplatiščānos auga wajadšiba pehž labateem, weegli pē-efameem un leetoja-meem apgajimofchānas lihdšekteem. Tā atihštijās leelifkā atmeneifšas jeb petroleja ruhpnēeziba, wifpirms Seemet-Amerikā, tad wehlati ari Kreewijā, Kautafijā. Žagab Kreewijā, Wafu pilfšehtas tuwumā ifgatawo tilpat daudš petroleja tā Amerikā un Kreewijas petrolejs Eiropas tirgds

pilnigi iftura Amerikas konkurenzi. Pēe Kreewijas flitta-jeem fatifšmes apfrahkteem fchāhda leela usplautschāna bija eefšejama weenigi žaur Robeta eewesto petroleja un naf-tas ifwadafchānu fewifschēds, fchim noluhkam buhweidš lugsdš un wagondš. Beš ari fchāhdejādi transportis (we-fchāna, iffuhitichāna) wehl ifnāht beefgan dahēgi, tā tā jaunatā laika nodomāis eerihlot nafšas — elewatorus — no Wafu pilfšehtas Rāspijas žuhrmalā žaur Kautafiju lihdš Melnās žuhras krafteem, žaur to buhš eefšejams aifu iffrahdaščānai jeb ari tahlat ifwadafchānai lugsdš nafš wadit no awoteem tainji us Melnās žuhras ogtu pilfšehtānu, beš dahērgās pahrlahdejchānas un wefchānas dšelfs-žeku wagondš. Šchāhdi nafšas wadi Amerikā jau pa-fahw ilgaku laifu un wihu garums kopā iftaifa wairat tā 30 tuhflafch werfšes.

Beš tā daudš žitās leelās induftrijās (ruhpnēezibās), tā ari fcheit ar laifu kopitāls fatējeja dāšču retu bagatneeku rolās, kwei tad pehž fawas gtiabas war nofpreest ifgata-woto produktu (rafšojumu) ženas. Tā gandrihs wif Rāspijas awoti atrodas brahtu Robeta un Roifchildu rolās un ir jau bijufchi gadijeeni, kur fchee lungi famā pahrgalwibā fāftruhwejuſchi petrolejas ženas wāren augti, lai gan fchāhdoi fahahrdfinaščānai naw ne mafalā ee-meifla, eewehrojot Kreewijas petroleja awotu neifsmelamo bagatibu un leelifto peknu — leelās diwidendes (20 lihdš 25 Proz.), kuras ilgadus teel ifmalfatas atžonoreem, naf-tas awotu un petroleja rafšofchānas eetaifchu lihdšihpafch-neeelēm. Petroleja ženam leelifki žetotees neilgi atpakaļ Wahžijā ifžehlās nopeetnas baščas, kur fewifschki nabaga-tās laufchu fchēkiras nahlamibā lai nemtu apgajimofchā-nas lihdšektus. Šchis baščas nu siptri mofinajufchās žaur dāščem eewehrojameem atradumeem tani pašā laika, kas apgajimofchānas teknifai atwer pawifam jaunu nahlotni un dara eefšejāmu ifitit ari beš petroleja, ja-tas palitū par dahēgu.

Pirmāis no fcheem atradumeem dibinajas us dāšču weelu ihpafchibu, ifnarot jo fpoſchu gaismu, ja tās ja-

karfē lihdš finamai temperaturai (filtumam). Weens no pirmajeem pahfihameem kermeneem ar fchāhdu ihpafchibu bija kalakmens, kufsch iffaro brihnum fpoſchu gaisnu, ja to tura karfšajā leefmā, kas žekas žaur uhdens rada fadegschānu tih-rā flahbekli (Knallgasflamme). Wehlat atrada, ka fchim noluhkam peeteel ari gafes leefmas fil-tums un wehl tagad beefchi leeto gafes lampas, kas ee-taitfšas pehž ſchi prinzipa, ar apātu laika žilindri, kas kwehlo gafes leefmā. Upgajimofchānai leetotā gafe teel ifgatawota if almenoglem, tās faharfejejt žeeſchi flehgtdš traufdš; ta pafšahw no dāščadeem ogtu rada faween-juumeem ar uhdens radi. Beelako daku no tās iftaifa metans jeb purwja gafe, t. i. ta pate gafe, kas burhufceem ifwerd if purwaineem uhdeneem, ja tanis eeduram ar kotu. Šchi gafe paie par fewi fadeg ar titko faredšamu leefmu, fawu fpoſchumu gafes leefma dabun žaur žitām peejauktām gafem, kas famehrā daudš bogatākas ar ogļu radi, tā tā tas, kas fpihd, naw nefas žits tā kwehloſchi ogles pueteifchi, kas leelajā karstumā atdalijufchees no pehdejām gafem. Gafes, kas turprei ſatura daudš uhdens rada un, tā redšejām, dod maf gaismas, tās pašas at-kal rada fadegot famehrā daudš wairat filuma tā ar ogļu radi bogatās. Wifpahrigi gafes fahfahwš un ihpafchības ir atkarigas no almenoglem, if kurām ta teel ifgatawota. Eiropas almenogles ir fawadas tā Amerikas un karhds eefšaidš ſchāi fawadibai us apgajimofchānos teknifu, to wehlat redšejim.

Tā tad wifpahrigi leefmas, kas deg beš fpoſchuma, ir dāudš karfšatas tā fāofchās un fchis parahdības žehlonis ir: tas, ka pirmējās ſatura wairat uhdens rada, pehdejās wairat ogtu roda. Tas pais ſakams ari par petroleja un dāščado dedšimamo eflu leefmam, kuras tahdeht ir til gai-ſchās, ka tās ſatura dāščadus ar ogļu radi bogatūs faween-juumus. Pēe tam nedrihtitum aiſmierft, ka ari ſcheit naw wif ſchēdrums, kas deg, bet gafes, kas iž-kaš daktis galā žaur leefmas filumu un kurām zaurmehrā tās pašas ihpafchības, kas fabrikā ifgatawotai gafei. Waf gaismas

Iznahums: kamehr raschofchana paleelinajusēs tilai par 18 procentem, tamehr iswedums pawairojees par 120 procentem.

Par spihri wifai fawai augligalai melnemes labrtai Kreewija raschas wairuma sinā starp Eiropas walstim eenem pehdejo weetu. (Mri Jerimolows us to aishahda). Pehz pasihstamās Mūlgala tabeles raschas eewahltums isnahlt

	us 1 defetinu isfahetweridās:	us 1 semneeku isfahetweridās:
Anglijā	16,6	87,7
Saveenotās Walstis	10,6	81,7
Wahzija	10,6	39,3
Franzija	9,7	33,2
Austrija	6,9	29,2
Spanija	9,2	26,0
Kreewija	4,6	24,1
Italija	6,9	22,7

Un pee schahdas semas raschofchanas Kreewijai wehl eespehjamis wairal tā jeb kurai zilai walstij labibu isfuhit us ahrfement. Pat Seemel-Amerikas Saveenotās Walstis labibas iswehchana stahw Kreewijai pakaf: no 1883.—87. gadeem Seemel-Amerikas Saveenotās Walstis isfuhitju schas no raschas zaurmehra tilai 8 procentus, Kreewija turpretim 17 procentus.

Labibas iswehchana us ahreem ir nepeezeeschams iirdi- neezibas atfars Kreewijā un tilai zaur tās paleelinajaha- nos nepeeteefochā laulfaimneeziba war wehl pasahwet. Tamdeht ari labibas iswedumu pazelschana — pawairo- schana Kreewijā ir jau sen waldbibas leelato ruhpuj preelch- mets. No ruhpnueezifās krihses laikmeta Amerikā leele kapitali isleetoti semkopibas pazelschana. Ar drudschwe- digu steidhibu Amerikani jaunus gruntsgabalus eestrahdajo par arāmu semi, eelahrtoja jaunās dfeelszetu stigas jaitf- mes un labibas wedumu atweeglinaschana, un laulfaim- neeziba un lihds ar to labibas iswedumi aif Atlantifas oleana fahpa loti ahtri usplaut un peremtees. Zau 1875. gadā Amerikani labiba isfpeeda Kreewu labibu no Anglu tirgus; 1879. g. Amerikani isfpeeda Kreewu labibu ari no Franschu tirgus. Par schahdas sparigas fazenfibas augli usflataina zenu kriščana Kreewijā. La- bibas zenu grofifchana Kreewijā ari stahw fakara ar kaitreifejo rubta turja augstumu. Pehz aprehlina metala nauda kweešču un rubju zenas bijuschas schahdas:

gadi:	kweešču:	rusfi:
1852—56	67 ³ / ₁₀ kap. pudā:	52 ¹ / ₁₀ kap. pudā:
1857—61	82 ² / ₅ " " "	54 ¹ / ₂ " " "
1862—66	73 ¹ / ₅ " " "	53 ¹ / ₁₀ " " "
1867—71	90 ⁷ / ₁₀ " " "	69 ⁹ / ₁₀ " " "
1872—76	97 ⁹ / ₁₀ " " "	64 " " "
1877—81	89 ⁷ / ₁₀ " " "	65 ³ / ₅ " " "
1882—85	71 ⁹ / ₁₀ " " "	57 " " "
1886—88	62 ² / ₅ " " "	44 ¹ / ₁₀ " " "

Semkopibas raschofchana zenu kriščana fazehluji wis- pahreju laulfaimneezibas krihfi un demusi waldbiba eemeļu nodibinat sewifschu komifiju, kurai fihlatai jaispehta un

japahrbauda labibas zenu pamafinaschanas faimneeziflee zehloni. Komifijas pehtijumi peerahdija, ka zenu kriščana neuhst nepafahw weenigi Kreewijā, bet turpretim us- luhfojama par Eiropas wispahreju tautfaimneezibas kau- numu — beedefli. Tā peem. Anglijā pehdejs 150 gads labibas zenas wehl nelad nebija nosfchdejuschas til semu, tā astondesmito gadu beigās. Zaurmehra zena kweeščem Londonā no 1827.—77. gadam bija 54 schilini par kwarteru*). Waikmeta no 1878.—84. gadeem kweešču zena nokrita lihds 42 schilineem; 1885. gadā kweešču zena swahrstijās starp 30 un 30¹/₂ schil. par kwarteru jeb apmehram 4¹/₂ pufru. 1887. gada fahltumā Londonas labibas tirgū kweeščus pahrdewa jau par 29 schilineem kwarteru, — zena, kahda Anglijā nebija peeredseta jau no 1745. gada.

„Anglu karalifka komifija“ zenu kriščanas zehlonus samā laikā jau apfpreedusi un fawds spreedums dalijusees diwās strahwās. Weena strahwa mehginaja scho parah- dibu isflaidrot zaur to, ka jelta wehrtiba esot zehljusēs; otra turpreti eerauga semkopibas raschofchana zenu kriščana zehloni produkfijas (raschofchanas) un komifunzijas (patehreschanas) prafijumu pahrgrosiba. Kā jelta weh- ribas pazelschana, kura pehz Sifhtibira (Soetbeer) ap- rehlinajumeem fahneedf tilko 1 procenta leelumu, nespehi pafaulēs labibas tirgū zenu sinā fazelt nelahdas eeweh- tojamas pahrgrosibas, no tam taitfchu fatris drihs ween bija pahreelinatis un tapehz wifu wehribu peegreesa pahrgrosito raschofchana un patehreschana prafijumu fihlatai ispehtifchana. Un patefi schat laukā pehdejs gads ihdaritas teefcham leelas reformas. Reitai fuh- jumu lihdsfetu atweeglinajumi zaur jaunbuhweidam dfeelszetu stigam, Sueza kanala atlahschanu u. t. t., bet ari eewetas pahrelabotas, papildinatas fimes apstrahdaschanas metodes un jaunlaidu semkopibas rihti, kur zilweku spehks tilai blafus leeta, darba laitu leelifti pamafinajufchi un fahz- lufchi glufchi faprotamu zenu kriščanu. Wispahreja pa- faules tirgū Kreewu labibu neweens taitfchu newareja usflati tā isnehmumu, kaut gan Kreewijā augf- minete zehloni parahdijas tilai ne-eewehrojama weida. Kreewu laulfaimneezibā pa tam naw noiufschdi gandrihs nelahdi eewehrojami pahrelabojumi un papildinajumi un wispahrigo zenu kriščanu ta tapehz fajuta toteef fahpigati. Schahdeem apfahfkeem waldot tad ari semkopiba Kreewijā ktiwa ne-eewefiga un semkopji nu fuhrojas par fihlkeem laifkeem. Lai pahrelabotu fawus behdigos apfahfks, mafgrunteeš bija spehks greetees pee agrorbantos peha oifnehmuma; tā wifsch eelrita paradās, kurus ar fawu arween mafal eewefofcho raschu nespehja wairs delbet. Banta semi pahrdod un semneeks kluhfi par besfemes laulu algadfi. „Semtu“ un „Walb. Wehstn.“ statifstee flaiti norahda us eewehrojama wairumu schahdu besfemes algadfchu, kuri zaur fawos semes pahrdofchana spaidu zela noklumufchi noschehlojama stahwolli. No wifseem laulu apfihwotajeem schahdu algadfchu bija

*) Schilinfch — fihlas Anglu metala naudas gabals apm. 45 kap. mufhu nauda; kwartere ir apmehram 4¹/₂ pufru leel.

Zarinas	apriafki	22,0	prozent,
Poltawas	"	21,0	"
Moftowas pee Donas	"	20,5	"
Senkawas	"	18,4	"
Saratowas	"	18,0	"
Kurftas	"	17,1	"
Wahmutas	"	15,4	"

Krihsei pa-afinotees Kreewu semneekam nebija wair eespehjamis fawu faimneezibu wadit tahlat; wifsch, ka tas is Kreewu laulfahfkeem (to fahpā ari Waldbibas ee- ganeem redfama) bija spehks fawu buhdimu un semi at- flahst un dotees prom fweeščā malā.

Pahrrunato launumu nowehst gan loifam lahgi neuhā eespehjamis ne weenai komifijai, ja ta grihēs apofehchotees fihlā kaut-kahdeem lihdsfchkeem. Kreewijai zaur fawu fahwolli pafaulēs tirgū jafazenschās ar Ameriku, kura ir winas bihtamala konfureteene, bet tad ari winas tekni- kee un faimneeziflee pahrelabojumi nedrihft palift eepafal Seemel-Amerikas Saveenotām Walstim. Taitfchu Ameri- kas seme atronas teelkapitalifstū rokās, kuri nebihstas no ne kahda upura par labu fawam fpefulazijaw. Zaur semes gabatu pasahwigu fawahfchanaš — pahreeschana ne daudfās rokās Amerikai laulfaimneezibā fagaidama tahda pat krihse, kahdu jau isbaudija tāš ruhpnueeziba. Tā tad galā Kreewu laulfaimneeziba wehl war zeret us isfdewigu gabijumu, reifi ar tekniķu un faimneezifku re- formu, tas ir ar jaunlaidu atradumu eeweschanu un sem- kopibas nodibinaschana us finatnifkeem pamateem no jauna eeguht pafaulēs tirgū pirmo weetu un zaur to fawu fih- wolli leetifchli uslabot un pawairof wifas tautas lablah- jibu un manu.

Zaunafais Kreewu waldbibas wirseens tautfaimneezibas jautajumā scho mehri ari pateefi kura azis. Draudfiga iirdfneezibas lihgunu polifita, kura zenschās isfpeest fenato oiffargu muiw polifiku, jau zaur fawu galwenafko panah- lumu — iirdfneezibas lihgunu noschegschanu ar Wahziju nosfpraudufi zetu tahfaleem darbeem. To usbewums buhš ar reetrumu, Walar-Eiropas kulturās palihdsibu uslabot Kreewijas tagad panihfkscho laulfaimneezibu. L.

Par dahrfa anglu derigu isleetofschonu. IV.

Anglu kalteschona wifai eeteizama, jo tahdi to waram derigi isleetot un wehl par labu zenu pahrdot ari neftai- statos angfus, tahds, kas kraupaini waj apdaufifusches, kriufchi un igi swaigi naw usglabajami. Tapat ad- mihfsto wajaras ahbotu jortes, bumbeerus, pluhmes u. — ja tee rudent wifai lehti, tad tos der labaki isflalet, kahdi tos gadeem war usglabat labus un pahrdot tad, kad zenas augstakas. Augli kalteschana pe mums wehl deemfchēl peegreesfē toti maf wehribas. Dajchā labā faimneezibā, tur kreetni anglu dahesi, teel rudent wif augli patehrei, barotas ar teem pat juhlas, bet no angli kalteschanas waj eewahrfchanas naw ne fawfmas; un femu preelch kahdeem goeem, tā kahjam waj krihtibam, pehft pilshēhā faltetus angfus par naudu, turpretim ja pafcha dahrfa

turpreti dod fahdegot spirts, kura leefma deenas gaismā tilko faredfama; tas tadeht ari neder apgafifmofchana, bet fawas karstās leefmas deht gan fihlifchana. Ja nu schini karstajā spirta leefmā turetum kahdu no augfchā unieidam weelam, tad tam wajadsetu kwehlot ar spofchu gaismu. Un teefcham, mehginajumeem, kurus ihdarija schini sinā, bija nezerefi panahltumi. Schim noluhlam derigas spirta lampas lihdsinajas wispahrigi petroleja lampam; fahpiba ir til to, ka spirts te wis nefahdeg tairini no dakts, bet teel eepreelch ifgatois zaur sewifschu leef- minu, zaur ko leefma top wehl karstala. Schini leefmā teel eelahrts apgreestai kafejas kahstuwitei jeb sefei lihdsi- gais Auera spihdelis, kura ihpahfchiba un ifgatawofchana apfuhfotim wehlati. Schahda lampā pehz Wahzijas tek- niflajā walstis eestahde ihdariteem mehginajumeem dod wifai spofchu gaismu, kas, eewehrojot Wahzijas spirta zenas*), isnahlt lehtala par petroleja gaismu un besfama toti weenada un pasahwiga buhdama, laide azim daudf mafal, kā neweenada petroleja jeb fwezes leefma. No dahchām pufem isfazitās dahchas par weegli degofchā spirta leetofchana mahjuriba, waretu atfpehlot aishahdot us leelo netizibu un schahbam, ar kahdam preelch 30—40 gadeem usluhfoja petroleja lampu eeweeschanaš. Repatihfams, bet ne nepahrspehjamis kawellis ir til mineto Auera spihdel- lifchu leelā traufliba, kas tomehr pee daudf maf ufma- nigas apweeschanas nemaf naw til bailiga, eewehrojot wehl sewifschē labos panahltumus, ar kahdeem schēe degfifchi beidfamā laikā leetoti pat pee eelu apgafifmofchanas gafes laternēs.**)

*) Wahzija par spirtu, to nelecto baudiščana, naw jamafā no- dolfi. Tam top peefantās weelas, kas to pahara nebaudamu un schis „benatirelais“ spirts mafā apmehram til 10 kap. fops (25 pfenigi 1 literis). **) Weidfamā laikā weelam ari jau Rīgā, peemehram pee leetra bulwara.

dumam top peegreesita wehriba. Patš Wahzu keifars re- dfeidams kahdās weefibās pee finatfchu ministra Mikela jauno spirta lampu, fahjis preelch schi atraduma interese- tees un pabalstīt leetas turpmaku ispehtifchana. Weifot wehl waretu peefihmet, ka schim atradumam jau radees konfurents petroleja un benzina lampu weidā, kas dibi- nojotees us tā pascha prinzipa. Turafas sinas par scho leedderigumu wehl truhfki.

Profesora Auera atrastee spihdelifchi, kā augfchā jau minejam, top leetoti ari gafes apgafifmofchana. Schim noluhlam tee wispirms nodereja: un ari wehl tagad jo leelā mehra top leetoti. Wimu ifgatawofchana ir schahda. Sefei jeb mafifnam ar schāuru dibenu lihdsigs kolwilnas tihlinsch top wairal reifes eewehrts kausejumā, kas pa- stahw no dahchu retu elementu, kā zera, tora un lantana faweenojumeem ar floru. Kad audums deefgan eesuhjis no kausejuma, tad to ufmanigi un lefnam isfchawē un wehlat leelā karlumā kolwilnas audumu fahdehfina, pee lam paleel mineto weelu ofhdu (faweenojumu ar gafsa fahbelli) tihlīnam lihdsigais stahws, kuram ta ihpahfchiba karstā leefmā spofchi kwehlot. Schēe Auera spihdelifchi (Glühstrümpfe) israhbijusches par wifai derigeem un war pat konturet ar elektriflu gaismu: tadeht tee jau ari wis- pahrigi eeweesufches Wahzija un pa datai ari Kreewijā. Sabedriba, kurai peeder teefiba tos ifgatawot, ismahfā pahral par fimitu procentu dimidenes un tai ifgabūs wehl japaleelina fabrifas telpas. Eewedot scho jauno pahrelabojumu lihdsifchinas gafes lampas sinams japahr- taitfa, jo weentahrfchās gafes leefmas karstums wehl ne- peeteel, lai padaritu spihdeliti kwehlofchu. Leefmu pa- dara karstaku, bet pee tam nepifhdofchu, ja gasf eepreelch fahdegchanaš jau samafsa ar gaisu, tas ir ar flahbēli; tas noteel eewadot gafes fiodrinā jau preelch gafes is- pluhfchanas gaisu. — Amerikas atmenogles jeb antezais ir toti bagatas ogu radi, bet fatura wifai maf uhdens rada; tadeht no tam isnahlt toti maf gafes, bet toteefu wairal kof fa, kas ir gandrihs tihra ogle un weenuehr

ateel pee gafes ifgatawofchanas. Tadeht Amerikaneefchi jau no sen laiftem mehginajufchi gafel mahfifigi peejauti uhdens radi, eewefdami ogu krahnis (generators) uh- dens twaitus. Gafe, kas pee tam isfetas, ir fawada tā no Eiropas atmenoglem ifgatawotā; ta pasahw no tihra uhdens rada un ogli ofhda, t. i. nahwigas gafes, kas isfetas, ja labi nefchdofochu krahnī pa agri aiftaifa, pee tam ogles gaisa truhluma deht nespehi pilnigi fahdegt. Scho gafes mafifjumu nosauj par uhdens gafi; tā fa- degot dod leelu karstumu, bet maf gafmas un tadeht tā tahda apgafifmofchana neder. Schis pats truhlums at- rodams ari pee tā fahltām „dabas gasem“, kas dahchās Seemel-Amerikas apgabalds ispluhst isfemes lihds ar pe- troleju. Lai schis gafes padaritu apgafifmofchanai deri- gas, Amerikā tam mehds mahfifigi peejauti zitas ar ogli radi bagatalas. To fahneedf gafi zaur schēdrumeem wa- dot, kas fatur daudf ogu rada, bet maf uhdens rada, tā peemehram petroleja jeb nafas atleefam, waj ari zaur fahsetu nafalimu, waj benzolu. Abi pehdeje top ifgata- woti isf atmenoglu darwas, lihds ar daudf ziām derigām weelam. Schahda „karbureta“ jeb ogfota gafe deg fihpat gofchi, kā is Eiropas tā fahltām taulajām atmenoglem ifgatawotā. — Pehdeja, tā jau redsejam, fawu gafifjumu dabun no dahchadām ogli radi bagatām gasem, kas tai peejautas. Eewehrojama tā schim gasem ir azetifens, kas fatura 92 procentus ogu rada un 8 procentus uhdens rada. Azetifens pats par semi fahdegot dod 15 reifes fpo- schaku gaismu tā gafe un jo wairal no tā pehdejai pee- jauts, jo gafifchati ta deg. Tad, lai gan jau sen pasif- stams, lihds ifgahfufcham gadam peedereja pee retajām gasem, kuru ifgatawofchana bija eespehjamā weenigi fimi- tās laboratorijas (darbnijas) un bija faweenota ar leelēm isbewumeem. Oglu un uhdensrada atomi schini gafe ir til zeechi fahfiti, kā til ar sewifschē leelu spofhu ir ees- pehjamis tos schērt; til pat leels spehks ir ari wajadfigs preelch abu faweenofchanas. Oglu radis nefaweenojas tairini ar uhdensradi par azetifenu, bet gan teelakā kar-

augsti buhtu tā peenahkas iſſtraħdati, kalteti, eemahriti, uſglabati u. t. t., tad par teem eeneentu labu naudas grafi un wehl paſcheem mahju laudim pa reiſei buhtu gaħrdums to eebaudit. Augli ari weſelibaſi ſoti derigi, tadeht mums newajadsetu wiſ taħdas leetas, tā augļu boudiſchamu, tad no augteem pagotawo ſeemu ehbeenus, uſſklatit par lepnu iſſchēħredigu riħloſchanos, bet par dſiħweſ wajadſibu, kaſ peeſkaltama pee muħſu dſiħweſ mehra. Kad tiſai ſinaſam ar wiſu to, to woram raſhot kaħriigi riħtoeſ, tad muħſu eenaħtumi buħſ leelaki un mehſ wareſim ari paſchi daudſ labaki dſiħwot.

Tiħri wiſas aħbofu ſortes ari wiſ neder kalteſchanai. Gluſchi ſaldo, tā ari ſtaħbo aħbofu ſortes newajadsetu kaltet paħrdofchanai; paſchu mahjas wajadſibam — pa- teħrimam jau toſ war kaltet, jo neiſlutinatee mahjeneeki toſ ehdiſ tā ſemiſchku gaħrdumu, turpretim lo paħrdot gaħrdumeem iſſlutinateem leelpilſehmeekem, wajaga kaltet tiſai ſaldan-ſtaħbās aħbofu ſortes, jo tāſ iſſkaltetas un aikal ehbeendōſ mahritas ir daudſ gaħrdakas par gluſchi ſaldajām un ſtaħbajām aħbofu ſortem. Mums jazenschaſ žil eephejams labu preži paħrdofchanai iſgatawot un ja- atmet wejais paradums domat, ka paħrdofchanai jau war kaut kaħdu preži taiſti — ar to tiſai greeſcham paſchi ſawā aħdā, jo lameħr mums ſawi raſchojumi jaatdod par ſmeekla zenu, tiſam žiti, kaſ ſawu preži ſinajuſchi labaki ſogatarwot, ſonem par to „ſmutu“ naudinu. Lai mehſ ſawu daħrju augluſ waretum iħſti derigi iſleetot, tā taſ noteel žitās ſemēs, Franziā, Waħziā un ſemiſchki Szemet- Amerikā, Kaliforniā, kuweenes ſemkopji par ſawām puħlem ſanem bagatigu atliħdſinajumu, tad mums ari ſchai ſinā neber wiſ ſatram uſ ſawu roku riħtoeſ, bet wairateem kopā beedroeteſ, jo tiſai tad mehſ ipeħſim daħrja augluſ iħſti derigi iſleetot. Tā peemehram augļu kalteſchanas ſinā Kaliforniāſ ſemkopji mehdi riħtoeſ taħdi, ka beed- ribas uſzet augļu kalteſtawas, kur katriſ beedriſ ſawuſ daħrja augluſ war aiſweſt iſkaltet, un pee tam nelas neaiſeet bojā, kalteſtawas eetaiſe taħda, ka ari augļu at- fritumi, tā miſas un ſerdes teel derigi iſleetotas, no kuwām iſgatawo ſcheleju (ſaſti) un wiħnu. Augļu kalteſtawai ari tai ſinā leelſ ſwars, ka tāſ mahſliigi eeriħtoſa kraħſni kalteſtee augli daudſ labaki, neſa weentahreſchās kraħſniſ kalteſtee un par taħdeem mahſliigā kraħſni kalteſteem aug- teem teel ſamaſſataſ otriſ augliſas zenas, neſa par ween- tahreſchā kraħſni waj ſaulē kalteſteem augteem. Szpro- tamſ, ka taħdā kalteſtawā ari neſaliħdſinami aħtraſi war augluſ iſkaltet, neſa paſ ſawās mahjās, lameħr mahjās ſapaſtraħdā wiſ ar rotam, tā augli janomiſā, joſtum augļu raħmiſchi (raħmiſchi, uſ kuweem augli uſlikti wirſā) kraħſni, kuwā ari neził daudſ ari reiſi newar kaltet — iſ- mehħr augļu kalteſtawā ſtraħdā maſchinas, augli teel ma- ſchinaſ nomifoti, ſagreestri, ſerdes iſgreestāſ, un kraħſniſ ir tā eetaiſita, ka tam leelu pulku augļu raħmu war liſt eelſchā, kaſ teel ar maſchinweidigu eetaiſi no karſtakām uſ weſſakām nodatam taħtał wadii — kalteſtawas apa- ſchāſ ſtaħwā teel augli kraħſni eelſchā liſti un augliſchāſ otrā eetaiſchā (ſaħwā), tee nahł laukā gatawi iſkalteti.

Weenā paſchā taħdā kalteſtawas kraħſni war 24 ſtundās iſkaltet 700 mahzinas augļu. Taħdas kalteſtawas eetaiſe pee mums iſmaſſatu ap 2—3 tuħſtoſchu rubluſ, tadeht taſ buhtu tiſai beedribam eephejams. Taħdā apwidū, kur labi augļu daħri, taħda kalteſtawā ſoti noderigo, jo tad katriſ ſawuſ kalteſchanai atliħtoſ augluſ war nowest uſ kalteſtawu, kur tee driħſ, weenā deenā teel iſkalteti un toſ ari turpat waretu eepakat preełch iſſuħtiſchanas deri- gās taħtēs. Taħdā mahſliigā kalteſtawas kraħſni war kaltet ne tiħween aħbofuſ, bumberuſ, pluħmes, kirſchuſ u. t. t., bet ari žitas leetas, tā ſirnuſ, žigorinuſ, gatū un wehl daudſ lo žitu, ap lo mahjās weentahreſchās ee- taiſēs jamuſinajās ilgu laiķu un jateħrē daudſ darba ſpeħtu, kalteſtawā turpretim ar neził daudſ darba ſpeħta eſi iħſā laiķā gatawō. Tur ſtarpiħa taħda pati, tā mahjās ar rotas dſirnewam miħtuſ małot un dſirnewās pee la- bakas eetaiſēs ſtraħdajot. Beedribam droſchi ween taħdas augļu kalteſtawas labi atmaſſatoſ un muħſu ſemkopji ſa- nemtu par maſat puħlem augliſtu atliħdſinajumu. Taħ- das eetaiſēs, tā parauga ſaimneeziħas, augļu kalteſtawas, ſeerniſas, linu iſſtraħdatawās, linu weħrptuweſ un wehl daudſ žitas leetas mums ir japaſteidſas pa- ſcheem eeriħtoł, lai ari paſchi waretu ſa- nemt ſawu ſweedru augluſ.

Jr ari weentahreſchā augļu kalteſtawā aparati, kraħſ- niſ, kaſ weentahreſchā mahjas ſaimneeziħā uſſtaħdami, kur ari neſoliħdſinami aħtrał un wairat augluſ ar reiſi war iſkaltet, neſa muħſu maiſes kraħſniſ. Jr dabujami jau taħdi augļu kalteſtawā aparati, kuwās war uſ plihēs ar to kurinajumu, ar ſuru ehdeens teel wahriiſ, war ari augluſ kaltet. Kalteſtawāſ aparataſ paſtaħw no wairat atwiħtneem, raħmeem, kuwās no toka ar galwanifeſas draħts pinuma dibinu; pinums deefgan ſmałkſ tā tā uſ ta war liſt ne tiħween ſchēħlēſ ſagreestūſ aħbofuſ, bet ari ogas un ſirnuſ, jo tur nelas žauri nebiſ. Šchis atwiħt- nes ir aparata dſelſs ſteendōſ ſaliktas žita wirſ žitas, kur tam ſituma teel žauri wadii un taħdi war augluſ deef- gan driħſ iſkaltet. Neweenā labi eeriħtoſa ſaimneeziħā ſchāħdſ kalteſtawāſ aparataſ nedriħteti truhſti, jo tam wiſu to, tā aħbofuſ bumberuſ, pluħmes, daſchabas ogōſ, žigorinuſ, žutura ſirnuſ, berwiſas, ſchampionjoneſ, u. t. t. daudſ driħſał, weegliki un labaki iſkaltet, neſa weentahreſchā kraħſni. Taħdō uſ plihēs uſleekamſ aparataſ małā 31—39 rubluſ. Tad ir leelaki aparati, kur wairat augļu ar reiſi war eelſchā liſt, ari tee ir tā eeriħtoł, ka neaiſnem neził daudſ telpu, tiſai taħdas 4 kwodrot-peħdas, tee ir paſchi par ſemi kurinami, toſ war uſſtaħditi — uſlikt, kur griħ, aiſweſt no weenas weetas uſ otru, žaur weentahreſchu truhſtu tee ar kraħſni ſaweeuojomi, pa kuweeni war aiſ- wadit duħmuſ laukā. Šchee aparati ari jau ir dabujami Rīgā (Teatra bulwarī Nr. 3 pee Ģugo Ģermana Meyera) par ſchāħdām zenam: Aparataſ, kuwā war liſt ar reiſi eelſchā ap 50 mahziniu ſwaigu aħbotu waj bumberu małā 75 rubluſ, kur 75 mahzinas war liſt, małā 95 rubluſ, kur 100 mahzinas — 120 rubluſ. u. t. t. Šchis kraħſniſ

taħdi eeriħtołas, ka ap tam weena pati ſeeweete war glu- ſchi weegli riħtoeſ. Šemiſchki teižami leelaki aparatt, kuwās wairat tā 500 mahzinas augļu war ar reiſi eelſchā liſt un kur tee ari daudſ labaki kalteſtawā; wimi małā 400 rubluſ. Šchāħda leeluma aparati nu noderetu taħdās augļu kalteſtawās, kuwās eeriħtoł beedribas. Leelakai bakai muħſu ſemkopjeem naw eephejams pat taħduſ uſ plihēs uſleekamſ kalteſtawāſ aparataſ par 31—39 rubleem eegahdateeſ, turpretim beedrojoteeſ, kur wairat ſpeħtu kopā, mehſ paſpeħtumi iħſti praktiſtas augļu kalteſtawas eeriħtoł. Szprotomſ, ka taħdā kalteſtawā wajadsetu beł laſeem augļu kalteſtawāſ aparateem wehl augļu miſojamās, greeſchamās un žitas maſchinas, lai wiſſ waretu labi un aħtri weikteeſ. Augļu miſojamās maſchinas gan naw daħrgas, tāſ war dabuħt jau no 12 rubleem ſaħtoł, tomeħr preełch iħſti labas un pilniģas augļu kalteſtawas wiſ eeriħtojums ar mahjas buħwi iſmaſſatu, tā jau mi- neju ap 2—3 tuħſtoſch rubleem, bet weentahreſchāſi waretu jau par tuħſtoſch rubleem eeriħtoł gluſchi noderigu augļu kalteſtawu. Augļu kalteſtawāſ aparataſ war iſkaltet aħbo- fu ſchēħlēſ 1½—3 ſtundu laiķā, bumberuſ ſchēħlēſ greeſtuſ 3—4 ſtundās, weſeluſ bumberuſ 6—8 ſtundās, pluħmes 6—10 ſtundās un kirſchuſ 2—4 ſtundās. Ween- tahreſchā kraħſni turpretim poeet wiſmaſ 3—4 deenas, lameħr gabaliħdōſ ſagreestūſ aħbofuſ iſkaltē, pee tam uſ weentahreſchā kraħſniſ plana newar neził daudſ augļu ſalikt, tā tā paħra puħru augļu kalteſtoł poeet gandriħſ paħra nebeſas, kaſ weentahreſchāſał kalteſtawā aparata weenā deenā iſdarams. Bet tā tā ſchimbriħſcham wehl muħſu ſemkopjeem pa leelakai bakai japeeteel ar tam paſchām maiſes kraħſnim, tad kaħduſ wahrdūſ par to, tā pee tam ar augļu kalteſchanu jariħtojaſ. Maſuſ aħbofuſ war nomifotus ſagreest ſchēħlēſ un tad liſt uſ augļu raħmi- ſcheem kraħſni, no kuwās tiſko tā maiſe iſwiħtiā, widejuſ weenada leeluma augluſ war nomifot un tad teem tiſai ar ſerſchu geuħſchamo daizinu ſerdes iſgeuħſt un tad liſt weſeluſ kaltet; leeluſ aħbofuſ, tođ toſ nomifo un teem ſerdes iſgruħſch, wajaga ſagreest ripinās, taħdi tee labaki iſkaltet. Bumberuſ war kaltet ari nemifotus, gluſchi weſeluſ, waj uſ ſchetrām datam dalituſ waj ari ſchēħlēſ greeſtuſ. Kad augluſ peħž tam, kad maiſe iſ- wiħtoł, kraħſni eelēēł, tad toſ tur war atſaħti liħdſ otram riħtam, tad iſnem laukā un kraħſni atkal druſtu eeturina, ka lai ſituma nebuħtu leelata tā peħž tam, kad no tāſ maiſi iſwełł, tad war liſt augluſ atkal eelſchā; taſ buħſ wehl treſchu un žeurtu reiſi jaatſaħtoł, lameħr augli peeteeloſchi iſkaltuſchi. Kad augluſ puſchu lauſhot ſula wairſ neſpeeſchāſ, tad tee ir peeteeloſchi iſkaltuſchi. Paħ- rat ſalaktet ari toſ newajaga, jo tad tee ir ſiħliki un ſaudē daku no labās garſchāſ. Zſtalteimſ augluſ wajaga iſbeħet plaſchi uſ galdeem, kur uſſklati tiħri palogi, lai augli pilniģi atdſeeſt, tad toſ war ſapatat plaħnās toka taħtēs, kuwās iſſkaltas ar balteem papireem; ripinās gree- ſtee augli jaſaleel gliħti rindās un kaħtē javeeſpeeſch žeeiaki, taħdi tee labaki uſturas; augteem wirſi jauſklabj aikal balis papiriſ, taħdi tee buħſ paħrdofchanai gliħti eepakati un tad war kaſti aiſnagloł. Kulteruſ augluſ wajaga ari eemichā weħſā weetā nolikt, kur tee labaki uſglabajas, neſā gaiſchā weetā un ſitumā. Franſchi pee augļu kalte- ſchanas mehdi riħtoeſ tā: iħſti labuſ bumberuſ (kaſ lai noderetu par ſmalteem galda augteem) nomifā, ſa- dala iſchetrās dokās, tad eeber žutura ſiħrupā un tur 5 minutes wahra, tad iſnem laukā un leel ſitā kraħini, kur toſ atſaħj taħdas 12 ſtundās, tad leel teem atdſiſt un kurina kraħſni druſtu ſitatu, tā preełch tam, un leel bumberuſ atkal kałt. Šchāħdi kalteti Franſchu bumberi aiſiħti par ſemiſchki gaħrdeem.

Tad, kad aħbotuſ newar paħrdot wiſmaſ par 2 rbf. puħrā, toſ katra ſinā, ja newar ſwaiguſ uſglabat, deri- gati kałreł, jo no puħra ſwaigu aħbotu war iſkaltet 12 liħdſ 15 mahzinas, par kuwām dabuſ wiſmaſ 3—4 rbf., un ja no atkritumeem, tā miſam un ſerdeem wehl iſwahra ſcheleju, ſaſti, tad ari war to wehl paħra ruħu nahł kaħt. Taħdi iſleetojot augluſ, mehſ wiſmaſ waram 5—6 rubtuſ par puħru dabut. No ſkaiſtajeem weſelojeem augteem, kuwās ſwaiguſ labi uſglabajam, ſa- protamſ waram wiſwairat pelnit. Pluħmeſ, kuwās newar iģi uſglabat, ſoti noderigi kaltet, jo taħdi par tam war eeneent daudſ augliſtu zenu, neſa par ſwaigām. Kad laba pluħmju ſorte un tāſ orot labi iſkaltet, tad par taħ- dām war dabut pat 50—60 kap. par mahziniu, bet wair- tal gan tiſk taħdas, par kuwām 20—30 kap. mahzina małās, bet tomeħr ari ta jau ir zena, par kaħdu gan weħriſ labal pluħmeſ kaltet, neſa tāſ ſwaigaſ paħrdot par 5—6 kap. ſtopā.

No eelſchjemes.

a) **Waldiras leetas.**

Par **Widſemes** gubernatora lanzelejas eeredni ee- želēſ uniwerſitateſ kurſu beiguſchāſ Reichbergſ.

(W. G. A.)

Widſemes gubernas walde par lanzełiſtu ap- ſtiprinātis Antons Willimſ.

(W. G. A.)

P. M.

ſtumā ar kałkalkmena pamata weelu, kałziju, par tā ſaulko kałzija kałbidu; peħdejo ar uħdeni ſamoiſot dabuſ ozeitenu gases weidā. Preełch ogtu raba ſaweeoſchanas ar kałziju wajadſigaiſ ſpeħtē, taſ ir ſitumuſ, naw ſaſnee- dſamſ žaur ogles jeb žitu weelu ſadeſſinaſchānu jeb ſa- weeoſchanos ar ſtaħbelli. Preełch tam ir wajadſigāſ lee- laſ ſoehſ, kuwā ſemiſchki beidſamā laiķā ſaħł paſtraħ- dat waj briħnuma darbuſ un palikt arween nepezeeſcha- małk, proti elektriķa jeb elektriķate (ſibens ſpeħtē). Paħra gabuſ atpakal Franſchu ģimikiſ Mo-ffans (Moi- ssans) iſdomaja elektriķu kraħſni ar ſuru tam bija ee- ſpeħjams ſaſneegt liħdſ 3500 gra deem leelu ſitumu. Šchini kraħſni tam iħdewās ſaweenot elementuſ, kuwās liħdſ ſchim tureja par neſaweeojameem, to ſtarpā ari ogli ar kałziju. Tagad ar elektriķas polihdſibu iſgotawo daudſ ſwarigaſ ģimiklaſ weelas, kuwām ograt bija tiſ ſin- ſta noſiħme, tā peemehram aluminiju. Leelā Waħzu aluminija fabrika, kaſ iſleeto preełch elektriķitateſ rabi- ſchanas Šch. ſſhaufenas uħdens ſritumu, wiſjaunakā laiķā ſaħtaſe iſgatawot ari kałzija kałbidu un to jau paħrdot par apmehram 30 rubleem mužu, kaſ 20 žentineruſ (apm. 2500 mahzinas) ſmoga. Kałzija kałbida leħtā iſgata- woſchana ir no neapreħſimajama ſwara preełch apgaifmo- ſchanas tēniķas nahſtamibā. Ar to buħſ ne tiħween ee- ſpeħjami paħrlabot gaſi, tai peejauzot peħž wajadſibas azeitienu, ari paſ par ſemi peħdejoſ buħſ leetojams ap- gaimoſchāni un doſ ſpoſchatu gaifmu tā wiſas liħdſ- ſchinejās degoſchās weelas, kuwās top leetotas apgaifmo- ſchanai. Kałzija kałbids top iſgatawot un poħrdotē peħdu garde ſteendōſ, 1½ žollas žaurmehrā, tā tā taſ ſoti weegli tranſportejams (iſwadajams, iſjuħtamſ). Šchini weidā taſ nahſtamibā warbuħt tiſk iſleetotſ ſemiſchki eeriħtołas lompās, kuwās žaur uħdens weeloifchānu peħž wajadſibas warēſ radit azeitienu un to ſemiſchlēſ, ſchim noluhſtam eetaiſiħdōſ deglēſ (Wrenner) ſadeſſinat. Bet tā tā azeitienuſ žaur ſiħtru ſaſpeeſchānu jau pee 0 grada paħr- weħriſchāſ par ſchēħdrumu, tad ari to paſchu warēſ ſaga-

tawot leelā mehtrā un liħdſigi ſchēħdrai ogtu ſtaħbei iſ- wadat uſ leetoſchanas weetam. Šchāħdā weidā taſ buħſ leetojams preełch leelaku eħtu un eetaiſiħu apgaifmo- ſchanas, kaſ atrodoſ taħtu no pilſehſtam, beł tam preełch dielſiģetu wagonu, lugu un baħtu apgaifmoſchanas u. t. t. Taħdā ſinā taſ warēſ ſtaħteeſ blatuſ petrolejam jeb ſawa daudſ leelaka ſpoſchuma beħt, reiſ pat eeneent ta weetu wiſur tur, kur liħdſ ſchim nepaħrwarejamu kałektu beħt nebija eephejams leetot gaſi jeb elektriķu gaifmu, kuwā peħdejā liħdſ ar leelo uħdens ſpeħtu iſleetoſchānu elektriķitateſ rabiſchāni palēēł iħ no deenas leħtala.

Rumajot par kałzija kałbidu nedriħtām atſaħt neaiſ- roħdijūſchi uſ ta noſiħmi preełch žitu ſwarigu ģimistu weelu iſgatawoſchanas. Zſ azeilena eephejams žaur da- ſchādām ģimiklaſm paħrweħriſchānam iſgatawot ſpirtu, tā tad iſ neorganikām almenu weelam, toka un ogles, žilweka uſturai derigu weelu. Nebuħtu nemaſ jabriħnas, ka peħž ſimtuſ gadeem ſpirtu war buħt wiſ wairſ netaiſiſ iſ ſartupekeem (upineem) jeb ruſdeem, beł iſ kałkalkmena, almen- oglem un uħdens. Beł tam iſ azeilena eephejams weł iſgatawot oſkałkaħbi un eika ſtaħbi, kuwās abas leelā mehtrā leeto pee kraħſu iſgatawoſchanas un kraħſo- ſchānas.

Zſ wiſa ta redſam, žil leelas paħrmainas induſtriā (ruħpneeziħā) un tēniķā war iħdarit weentahreſchā jaunſ atradumuſ, žil leelas ſelas tam war buħt preełch tautas ſaimneeziħas atliħtibas. Šalwa ſaħł reiht eedomojoteeſ, tā peħž ſimtuſ gadeem iſſtaſiſeēſ paſaulē; beł lai gan muħtu ar twaiķa un elektriķitateſ aħtrumu uſ preełchu eiōſchāi kulturai (attiħtiķa, iſgliħtiķa, gara gaifma) ir ari ſawas kaunās puieſ, tad tomeħr winas labās un ſilwezei ſmeħtiķu neſoſchās puſes droſchi ween paħrſpeħj piemās, tā tā droſchi nu ar žeribu waram luħtoeſ nahł inē, kuwāi jabuħt labakai tā ſagadnei un pagaħtnei.

Rīgas pilsehtas gimnāzija par kreemu walodas skolotāju peelaists bijušais Reweles Nikolaja gimnāzijas skolotājs P. G. Wafiljews.

Rīgas pasta-telegrafa kantora V. šķiras eerednis Jwans Balobemans pahrzēlts tahdā pat weetā uš Salbu.

Par Rimbašču pasta kantora preeššneeku eezēlts Saldus pasta-telegrafa kantora preeššneeks Gustavs Pelsholde. (R. G. A.)

Kursēmes akšises waldeš 3. eezirkna pahrtrauga jaunakais palihģs Weselaus pahrzēlts tahdā pat weetā uš Kaunas gubernu. (R. G. A.)

Jelgawas pasta-telegrafa kantori par VI. šķiras eeredni eezēlts Jelabs Kalniņš. (R. G. A.)

Jelgawas pasta-telegrafa kantori par VI. šķiras eeredni eezēlts Oberpahles pasta nodalās preeššneeks Donais Baischis.

Leepajas pasta-telegrafa kantora VI. šķiras eerednis Pawils Buršis un Jurjemas pasta kantora VI. šķiras eerednis Karlis Gūrgens pahrzēlts weens otra weetā. (R. G. A.)

Leepajas pasta-telegrafa kantori par VI. šķiras eeredneem eezēlti Peters Renzs un Augusts Rihšs. (R. G. A.)

b) Baltijas notikumi.

Widsemē un Kursēmē daschds apgabalds, lā mums fino, plosotees mehderguta (Nubr). Šhi faru flimiba peestaitama pee lipigām flimibam un winas zehloni ir bazili, tas ir masi, neapbrunotām azim nesaredsami dšhw-neežini, kuri daichnedaschejadi eekuhst žilweku organizina — meesā un izēl — rada wehdergutu. Schee flimibas dihgiti ferwischi leelā wairumā atrodas flimneeku istahrniju-nds, wehmetiēš, sptaubetiēš, flimneeku dšhwolkēš, ehdeena atleekās, mutes drahnās u. t. t., tapehģ koi jafargas bāudit no teem traukeem (t. i. labi nowahritā uhdēni neisfajgateem), no kureem flimneeks ehdis, waj pat wehl ehdeena atleekas. Wehderflimneeku istabas ruhpigi isweh-dinamas, winu leetotās drahnās u. t. t. wahrijoschā uhdēni un ar karbošeepeem isfajgajamas. Derschanai jaleeto tika nowahrits uhdens waj ari tahds, las smelē no artefislām alam, kuras jau schur tur atrodamas. Wispahrigi jafargas ehst newahriti ehdeeni, augli, faldes un jo negatami augli. Wahriti ehdeeni usmanigi jafargā no muscham u. t. t., jo zaur winu usmeschanoš uš ehdeena, maišes u. t. t. war tani eekuhst flimibas dihgiti — bazili. Ja tahds tomehr par wari gribetu bāudit newahritus waj nezeptus auglus, tad tee wahritā uhdent eepreešch ruhpigi janomasgā un koi tihā drahnā (bet tahdā, kur wehl naw warejuschi peekuhst bazili, peem. zaur muscham u. t. t.) janoflaula.

No Majorem. 14. augustā tribs lungi, to starpā tahds 18 gadus weģs pilsehtas gimnāzijas skolens, kurech faweem wezateem weenigais dehs, isbrautuschy uš reidu apstaiti lara lugus. Mineto skolenu žiti brauzeji tika ar to norunu nehunuschi lihds, ka tam laiwā jaisfurotees pil-nigi meerigi, tomehr winch uš juhras abeem beedreem gribejs to ispalihdsēt un pee tam peepeschi slihdejs un eekritis juhrā. Wina beedri gan mehginajuschy winu glahbi, bet tas neisdeees, jo winch drihi nogrimis dš-fajā dšelmē. A. Butte.

Straupes bānizā 6. augustā Straupes, Lehdurgas un Rosbeķu kori isrihfoja garigu kongertu, kurech noriteja ihsti gludi. Klausitaju bija kreens flaits. Atlikums ap 150 rbf. leels un nolemis Straupes kurelmeem. (D. A.)

Slokas pagasta Winku mahjās Widsemes gubernators atahwis Rīgas tregotajam Karlim Kolbergim eerihtot siwju, augtu un žitu konserwu isgatawošchans eestāfi. (R. G. A.)

Baltijas uhdēns pehdejs gabds fahkuschy isprahģt wehšchi. Šhis parahdibas — wehšchu isnihšchanas zehlonis ferwischi esot lahda uhdenti atrodoschās sehnite, kura koi ahti wairojotees. Ar šhis sehntes baziteem apluschee wehšchi fahrgitot, pahrmainto fawu krahju un nosprahģt. To eewehrojot jarauga tahdās uhdēns, kuros grīb usuret wehšchus pee dšhwibas — isnižinat fehrgas dihgilus — sehntes, pret kurem, tā „Wald-Wehstn.“ pehģ „Вѣстникъ Рабочаго Промышленности“ fino, esot loti noderigi wihgreeschi (Spiraco ulmaria), jo tee nonahwejot wehšchu fehrgas dihgilus — minētās sehntes. Tapehģ wajagot fahserus wihgreeschu kuschlus eesweest uhdēns, kur wehšchi dšhwuojot. Upēs wihgreeschu kuschluschus wislabat derot fahst sweest no upes istelas uš leju.

Behšis, Raunas eetā, Widsemes gubernators atahwis Martinam Kleinmanim eerihtot krahfotawu. (R. G. A.)

Behšis scha gada 14., 15. un 16. septembri noturēs Widsemes septito ahrhu faeinu (kongresu), uš kuru jau peeteikti koi dāub un dāschadu preeššneejumu, tā lā jaunū preeššneejumu wairs newar peenemt.

Behšu aprinla polihjai, lā „Düna Zeitung“ fino, isdewees usēt wefelu bandu sirgu sagtu, no kureem wairaki apzeetinati. Šhi sagtu banda rihlojusees Widsemē un Kursēmē. Roses mechfargam B.—am nosagis sirģs,

kurech bijis lahds 150 rbf. wehritā. Sirgam bijuschas daschās azis irihfošchās pasihšchanas sihmes un tapehģ sirga ispauschneetam isdewees fahsigt sagtu pehdas lihds kalna muischai (Kursēmē) kur ari atrasts sagtais sirģs lihds ar lahdeem žieem Behšu aplaimē sagteem sirgeem pee lahda sinama Semina. Ismelleschona peerahdija, ka Seminšch jau ilgatu laiku nodarbojēes — peefopdams sagtu ispalihģa — sagtu leetu flehpeja weikalu. Ismellesjot ari israhdijas, ka sagteer sirgi Seminam peesuhiti no Martina Biskapa, kurech isflehgts is Wez.—Sehrens pagasta, dšhwjoja sem peenemta wahyda un tika mekleis zaur laikrafteem. Isdewās ari apzeetinat no scho dimu beedreem trihs brahšus Pl., kuri peederot pee Grašču muischas un nodarbojuschees ar sirgu sagšchonu Kursēmē un tur sagtos sirģus suhtijuschy uš Widsemi, lamehr Biskaps atkal sirģus fahsis Widsemē un tos suhtijis uš Kursēmē. Dašču reiš schee Widsemneeki un Kursēmneeki lā jau draugi un domu beedri ari fametuschees kopā uš labu weikalu. Seminšch un Biskaps schim-brihšcham atrodotees Behšu zeetumā.

Jaunpils (Widsemē) mahjājs Kunzendorfs bija apfuhdsēts par to, ka tas falaulajis daschus jautus pahrus (t. i. tahds, no kureem meena persona, waj nu lihgawa waj lihgawainis peeder pee pareisģibas) pehģ ew. lut. tizibas eeraschās un notrihtijis wairak jautu pahru behru. Gelfschleu ministris nu fahinā or teesleetu ministri un sw. knoda wiršprofuroru, lā „Peterb. Ewang. Swehdeenas Lapa“ fino, atraduschy par eespehjamu Kunzendorfu atswabinat no sōda un fuhdsibu pret winu galeji nobeigt.

Jaun-Gulbene Dstaram Preeditem atkaus eerihtot fotografistū darbnižu. (R. G. A.)

Wolmuischā (Wallas apr.) brahteem Robeteem atkaus eerihtot petrolejas noliktawu. (R. G. A.)

Leelwahrdē nakti no 10. uš 11. augustu nodeguschas R. mahjās ischeiras ehlas. Saudejums ap 2000 rbf. leels.

No Leel-Jumprawas. Swehdeen, 13. augustā Rīgas Latweeschu atteeri M. Stihms lga wadibā israhdija scheit teatri. Israhdei bij iswehletas „Muzeneeks un Muzeneeze“ un „Tehwijai“. Kopspehle noriteja deesgan gludi, ferwischi labi mums patika Eglin-Nahras jhšes dšedaschana. Wišwahģjal fawu lomu isweeda pats direktors; teksta wišč nepawisam neprata. Tā lā bij nepeeteekoschi isfludinats, tad publikas eeradās deesgan mas.

No Peterupes jubrinalas. Rahds Peteris Krahģis — kapteins no Kursēmes Ugunszeema — bija ar fawu weenamasta fugi, jeb leellaiwu atbrauzis — sche no Bihrinu meščlunga eepirti loka lahdiwu. Wef kapteina wehl uš masā kuga brauza stuhmans un weens matrosis. Kugitis, leetas nofahrtoschanas dehl, stahweja sche jau daschās deenas ismeis enfurus, tad 6. augustā, swehdeenā kapteins ar faweem diweem palihģeem masā laiwina isbrauza malā druflu pajautrimatees. Tā lā todeen sche eeweda jaunū mahjitaju un bes tam wehl bija peldu weeru atwadischanās balle Neubadē, mušču Kursēmneeleem bija to peedstredet un peedšhwot, tā lā tee uš juhrmalu atpaka tika tilai pus-nakti. Juhra bija koi nemeeriga, tomehr kapteins un stuhmans nekawejs sehstēs masajā laiwina un atstāt malu, lamehr matrosis, buhdams druflu wairak eekufis, eegulās tahdā swejneeta laiwā un palika malā. Juhea plofjās wehl aifween, pat ori tad, kad jau ta bija praģuji few diwus upurus. Kapteins un stuhmans tita no giteem rihtā inesti no juhras lā lihki: masā laiwina bija bijuji pret leelajeem wilneem par neezigu un apmesta uš muti, isfweesta malā. Lihkus apstaitija ahrsts un polihģija. Kapteinam lahst atradās 215 rubli 90 kapeikas staidrā naudā un lahdas kwihtes. Wef kuga tam wehl peederejs Ugunszeemā faws nams. Abi lihki tika 12. augustā paglabati Peterupes draudšes kapsehtā. Duseet faldi, abi Kursēmneeki, un weeglu Widsemes sniliti! — k — 1 —.

No Bihrineem. Rahds Schagaru Schihds Girschs Glas, kurech schini apgabalā isnehfaja fawu prezī — fihklas leetas, 28. jūnijā peepeschi pasuda. 30. jūnijā atrada wina paumu tuschu meščā, no ta wehrojams, ka Schihds nogalinats. Girscha lihkis tizis jau dāubs reišchu mekleis un no wairak besmit žilwekem. Ir ismekleti mešchi, purwoji un uhdēni, bet atrasts tas naw wehl lihds schim. — k — 1 —.

Wilandes aprinli scha gada pirmajōš sehchōš meh-neščōš, lā „Sakala“ fino, pasinotas pawisam 77 sirgu sahdbi-bas, 5000 rbf. wehritā. Sagtās leetas schini jumā wehl ne-esot lihdsi eerehkinatas. Pagahjuschā gadā tani pat laikā isdaritas 135 sirgu sahdbibas; tā tad schogad minētā aprinli sirgu sahdbibu flaits stipri pamafinajees, kuras parahdibas zehlonis esot ferwischi tas, ka pagasti sirgu saglus pehģ to sōda isfehchanas wairs nemehdsot nemt pee sewis atpaka, bet nodod waldibai dehl aifshuščchanas uš Sidiriju.

Lejaszeema kalnaitolos skolotajam D. Rosišcha lgam par fawu usģitibu un apsinigu darbibu dāhrtopibas un bischopibas arodōš no semkopibas un domenu ministrijās peeschkirta 50 rbf. leela gobalga.

No Jelgawas. Swehdeenā, 27. augustā buhs schejeenes Wahžu Amatn. beedribas fahle teatra israhde, kura, žil parehšjams, publiku koi intresēs jo nu Jelgawas un aptahrtines teatra draugeem pehģ wairak gadeem atkal reiši buhs isdewiba, apšweģinat uš flatuwes fawu weju

wejo mišluli, mušču teatra tehwu Adolfu Allunana lga, kas kopā ar fawu meitu Mariju Allunan jaunfundsji pee mums weefosees paschfazeretā, sche ilgal lā 20 gadus ne-israhdītā luga „Preetōš un behdās“. Šhis gabals tagad pahfstrahdots un nogludinats mušču laiku garšchā, lā ari isrotats ar leelu flaitu dšedamo gabalu, starp kurem Allunana lga sobgaligās jaunās kuplejas eeneems laikam pirmo weetu. Ka Allunana lga meita, Marijas jaunfundsje, ir no tehwa mantojuse bagatas akteeru dahwanas, to wina atfahrtoti peerahdijuse Rīgā weefodamās un tadehģ Jelgaw-neekfeem eemelis, preezatees uš eepasihšchanoš ar scho jaunū teatra spehtu. Mineto israhdi 27. augustā farihto jau zaur fawām israhdem Rīgā labi pasihstamais teatra wadōšs A. Jurjana lgs ar fawu Rīgas teatra personalu, kura starpā atrodami koi labi eewingrinajusches akteeri. Kā Jurjana lgm teescham ruhy, publikai pašneegt pateesi patihlamu bāudijumu, tas starp žitu ari no fakta redšams, ka zeen. teatra wadōšs, nebauidamees no nekahdām leelām isdoschanam, panems is Rīgas lihdsi tureenes Kreemu teatra isflameto plascho fihģu orķestri Fr. Reinholda lga wadibā. Pehģ teatra buhs wefģa fahsijwe ar „deju“, kurai, laikus eewehrojot, žena nosajita koi mehrena, tā lā naw atkal, lā tas žitā weetā mehds notift, no laukeem eebrautuschos weefus pluzinajot, jakeras pee wefela rubufa, ja wehlas palihģimotees. Wišu to eewehrojot mehš Jelgawneeki fah-gaidibim ar leelu sinkahribu 27. augusta deenu, kur mums daris pee-ejamu pateesi retu un ahrfahrtigu bāudijumu. Tadehģ zerešim, ka mušču teatra draugi nepeemiršis 27. augustu un parahdis miščajeem weefem — mahšleneekfeem fawu atsinibu par wisadā finā eewehrojamo un intresanto farihtojumu. M. M.

Wemineklis Keifarenci Katrinai II. preešch kura Leepajas pilsehtas walde nolēmuse dot 1000 rbf., lā „Lib. Tagebl.“ fino, neitšchot wis želis Leepajā, bet Jelgawā.

Erjogu Labkalna Dšed. beedr. swehdeen, 30. jul., lā „D. L.“ fino, Leel-Schuhšchu mahjās noturejuse pirmo preeščschajumu walaru, kuru atlahjis beedribas preešč-neeks, no lahdamis aishrahdijumu par schahdu isrihtojumu swaru. Pehģ tam ita nolahiti wairak preeščschajumu. Kurschewiza lgs runajis par „mušču dšedaschanas beed-ri bam un winu noluhkeem“, Zschewiza kungs runaja par „laulšaimneeku gruhtajeem apstahktem“ aishrahdibams, ka semkopjeem wajadģigs wairak isģihitibas, jo tad tee ari atradischot pareiso želu, lā no nepatihlamās žesas ahrā kluht. Pehģ scho preeščschajuma Fr. Preebes lgs nolaf-ģijs fawu preeščschajumu „Wites un winu labums“, wis-pehdigi wehl J. Preebes lgs nolafģijs fawu gawo isfrah-dajumu „Par teatri“. Apmeklēts walaris bijis peeteekoschi (leelakā data gahģju un kalpu). Publika or usmanibu un ferwischu labpatihschamu nolaušģufees preeščschajums.

No Dobeles. Mehš topom luhģti pasinot, ka notuschu lameltu dehl Dobeles bānizās 400 gadu jubileja netiks swineta swehdeenā, 27. augustā, bet swehdeenā, 3. septembri sch. g.

No Jaun-Jelgawas. Jaunjelgawā nesen atpaka nodibinōšs wisā kluhtā „fabrandģiga beedriba“. Swehdeen, 27. augustā, buhs beedribas aishrahšchanas swehtki. Swehtku programā stahw ari teatriš. Israhdis „Saude-tas teesibas“, pee lam Loumas lomā weefosees Muzeneel jhšde is Rīgas. J. Kr.

Meretā eerihtota telegrafstajija preešč eesichemes te-telegramam. (R. G. A.)

Wez-Muģē, lā mums fino, skolotajs R. Roschās lgs drihšumā atwehrihtot pušenu un meitemu skolu. Kreetas sekmes!

Bauskas Samstarpejās palihšhibas beedribas flatus eesfleetu mntistris apstirinalis. (R. G. A.)

Kuldigas diwklasu tautas apģaismošchanas ministrijās skola no 1. augusta sch. g. eerihtoti pedagogiski kure skolotaju sagatawošchana. (R. G. A.)

No Kuldigas. 30. augustā, lā bishwolaischanas swehtids, schejeenes Latweeschu Amaineeku palihšhibas beedriba isrihtos pilsehtas teatra nama teatri; israhdis Schwerta lugu „Smalli laubis“. Pee israhdes nem dā-libu wairaki schejeenes eewehrojamatee spehtki, tadehģ fah-gaidams patihlams bāudijums. Pirms teatra prologē, no Wezbuta Ernsta fahzerēt. N.

Par Wehrlones un Saraiķu baptistu draudšču preeščšneeku eezēlts Karlis Jaundsemis. (R. G. A.)

No Garlenes. „Mahjas Weesa“ sch. g. 33. num-sinots, ka Oltes-ģgenes-Garlenes dšed. beedriba nahlo-scho jautajumu isflaidroschanas walaru noturešchot 27. au-gustā, kura ari Balandita lgs noturešchot preeščschajumu par papumes kahrtoschānu. Wef preeščschajums nebuhs wis no Balandiķa lga par papumes kahrtoschānu, bet preeščschajumu noturēs Balandina lgs par papumes ap-strahdaschānu. — 1 — ns.

No Alštes. Audar-Alštes muischā israhdija 18. au-gustā Apasģas „Saudešas teesibas“. No leelā flaita ap-mekletojem wareja noredšet, ka lauzineeki labprahģt meh-lejās redset minētās lugas israhdi un naw tadehģ teefo, ka „Gōds“ waj „Saudešas teesibas“ nebuhtu preeščch

lauzineekem. Vai tikai isrohda ween uš lauteem; par to, ka nefaprotis, nav lo bihteem.

Do Preefules. Mites pahritas beedriba notureja fahrteju general-fapulzi 2. augustā, jo 17. juliā, ka tas bija finots, aif wajadfigā — beedru skaita truhluma, general-fapulze neijnahja. Trešdeen, 2. aug. fapulze fahfās ar tās deenas fapulzes wadona un protokolistu iswehle-fchanu. Par fapulzes wadoni iswehleja ar balfu wairumu skolotaju R. Wilmans lgu un par protokolisteem skolotaju Zimernans lgu un strihwera palihgu Behrsina lgu. Birmais deenas fahrribas punkts bija: Pahrsfats par 1895. g. pirmo 6 mehnefchu darhibu, bet tā la wewidentu fimgi fawejās eerastees, lai gan pulkstens bija jau 1 pehžpus-deenas, tad fahla pahrspreest par deenas fahrribas trešcho punktu: par beedribas refermas kapitalu. Nolemj referwas kapitalu isleetot beedribas rihžibai bef jeb kahdeem prozenteem. Pehž tam nolafija preefchneezibas lozellis Tuhbeta lgs gada pahrsfatu. Veelatas pahrrunas fahzela dashadi isdemumi, kuras uf fapulzes pagehrejumu Tuhbeta lgs dabu nolafit fewifchki pa gabalam. Par kahdeem nelaimigeem 10 rubt. 85 kap., kuras rewifijas komiteja janwara mehnefi nebija warejuf atrast, kur isdoti un kurei fcho reifi bija rakfiti uf isdemumu kontu, nahžās general-fapulzei balfot: Waj tos famaifat beedribai waj preefch-neezibai? (Preefchneeziba isfkaidroja, ka warbuht twitange pafudufe). General-fapulze nospreefch — nemt beedribai fcho fumu fcho reifi uf fewi. Gada pahrsfatu peenem par pareifu. 2. punkts: rewidentu fimojumi, par kureem rewidentu fimgi isfeizās, ka grahamatas bijufchās fcho reifi tahdā fahrribā, ka wares rewidet. Turpmalais deenas fahrribas punkts: ko darit ar teem, kas naw famaifaju-fchi beedribai wajadfigās malfafchanas? Nospreefch gaidit uf beedru famaifafchana lihdi 1. septembrim. Iffahfufchamees beedreem atmafkat winu naudu atpafat, tiffihdi beedribai ir nauda. Parahdu peedifchcham ufižet waldei, kurei par to nekahds atlihdsinajums neteel mafafat. Sapulze atwehl beedribai kreditu lihdi 5000 rubt. Ar balfu wairumu nolemj, ka beedreem kredits naw apro-befchojams, tas pehž preefchneezibas eestatifchanas, tikai 2 mehnefchus bef proz. un trešcho un zetorto nahks 6% interefes, tad jafamafā. Afas fahzihfies fahzela 6. deenas fahrribas punkts: par eefuhfiteem rakfiteem no wairakeem beedreem. Rā zeem. lafifajeem buhs finans ij eepreef-ifeja „M. W.“ fimojuma, ka likumigais beedru daudsums bija eefneegufchi zaur parafiteem preefchneezibai luhgumu, lai fahfautu ahrlahrteju general-fapulzi, jo bija uf to dibinati eemefli, bet preefchneeziba, ka ij nolafita protokola dširdejām, bija atfahjufe bef eewehribas. Nu nahja dashadee jautajumi: Kamdeht nefahfautu fapulze? Kam-deht tahda wajadfiga u. t. t. Wet wisjozigalais bija tas, tad fahds kungs nehmas rakfitees un pehdigi pagehret, ka lai tee, kas bija wehlejufchees ahrlahrteju gen. fapulzi, tiftu katris pa reifei preefchā fahkti un nopratinati, kamdeht tee drihftiejufchi tahdu ahrlahrteju gen. fapulzi gribet, ko fapulzes wairakums aif pateizibas teefcham nobalso un „tam kungam pa prahtam isdara.“ Nopratinafchana teef isdarita. Tikai dashi, kas to sinamo kungu preefchā fawus zelus neloka, ftingri un noteikti atbildeja un gene-ral-fapulzi luhdja, lai nobalso, waj wini teefcham ir ne-weerneeki, ka to augfchminetais kungs isfajijis, jeb wineem ir bijis gan eemeflis fahfaut ahrlahrteju gen. fapulzi. Tahds pagehrejums nu bija par daudsi. Staidri bija noshfahstoms, ka minetais kungs ar fawu pagehrejumu isfritis zauri un tadehl ahri ween lihdi ar fawu beedri, tahdu pafchu kungu, deenas no fapulzes ahra, fahzidams, ka winfch, wina beedris un wehl weens wina draugs atfakotees no „rewifijas komifijas“ un isfahjotees no beedribas. Sapulze turpinajās. Tika nobalfots pret 12 balfim, ka teem, kas parafitu bija eefneegufchi, ir teefiba fahfaut ahrlahrteju general-fapulzi. Nolemj eewest dubultu grahamatu wefcham. Pehdigi pahrrunā skolotaja Schwannberga eefuhfijuma, ka pahrlabojama pee pahritikas bodes kahjneeku pahreja pa teelsetu, to ufizj waldei. Nolafa tās deenas protokolu un fapulzi ischdi.

—ika. Do Reweles. Rā „Pofimees“ dširdejis, tad weeteja Igaunu dseebafchanas beedriba „Ekonija.“ kura nesen jwinejufe fawus 30 gabus pafahwefchanas swehtus, nodomajufe nahfofchā gadā, pa kroneschanas laitu, fchim gabijumam par godu, farihlot wispahrejus Igaunu dsee-dafchanas swehtus Rewel. „Pofimees“ nowehl fchim nodomam sekmes un labu isdofchanos swehtus farihlojot. Rā redsams, tad Igauni grih waj itgadus dseebafchanas swehtus farihlot. 1891. un 1894. gadā jau bija tahdi swehtu un nu jau wineem aikal tahdas domas fchoujas pa galwu.

N. L. „Latweefchu Awifes“ ar muhju atibdi (ftat. „M. W.“ 32. numurā) wehl naw meerā, bet pret mums nahf jihnā wejelā garā eewadrafā (ft. „M. W.“ 32. num.). Winas wehl weenmehr drofchu peeri apgalwodomas, ka winu rakfiti „Mahjas Weesi“ (ft. Nr. 25) nepareifi at-fahfati un fagrosfiti, kuras fawas „taisnibas“ peerahdi-fchanat pee it fawadecem lihdsleekem.

„Latweefchu Awifes“ 32. numurā rakfita: „Ja „Mahjas

Weešis“ teefas preefchā mar peerahdit, ka „Latweefchu Awifes“, muhju ufzihfigos un apfimgos semkopjus nosah-fadomas“, ispreduschas, ka „wisas tautas ir labu laiku zeenigas“, bet weenigi „Latweefchu tauta nē“, un ka „Latweefchu Awifes“ fahzifuschas, ka „Latweefchi — lau-zineefi fchuhpas“, — tad mehš apfolamees, Labora wahjprahtigo patweifmei (pee Jelgawas) par labu ismafkat 300 rubtu un „Mahjas Weefa“ pafcha redafzijai 200 rubtu, — tā tad pawifam 500 rubtu.

Wareni soffitigs fikis, bet tikai „fahde“, ka mehš ne-dšihwojom soffitju laids (ap 400. g. pr. Kr.), bet 1895. gadā pehž Kr., kur tahdi soffitigi knifi fahruht la seepju burbuti. Ja, bet kur tad nu wellejams fchis fawadais ahfies, ar kuru „Latw. Awifes“ rauga „Mahjas Weesi“ kert. Winas prafa, lai „M. W.“ peerahda, ka „Latw. Awifes“ wofhru pa wahrdam nodrutats, ka tās ispredu-fchas, „ka wisas tautas ir labu laiku zeenigas“, bet weenigi „Latweefchu tauta nē“, un ka tās fahzifuschas, resp. wahrdru pa wahrdam rakfifuschas, ka „Latweefchi — lau-zineefi fchuhpas.“ Ja nu mehš to warot peerahdit, tad tās to un to darifchot.

Bet leeta nu to, ka „Mahjas Weesi“ nebuht naw tad apgalwots, ka „Latweefchu Awifes“ wahrdru pa wahrdam fahw „wisas tautas ir labu laiku zeenigas“, bet „weenigi Latweefchu tauta nē“ u. t. t. — „Mahjas Weefa“ 25. numurā til fahzite, ka „Latw. Awifes“ wahrdru pa wahrdam fahw: „Ihdi ar „labajem“ gadeem ari leele eenehmumi fudo, kurei mums, ka tagad redsams, naw biju-fchi par swehtibu.“ „Mahjas Weešis“ tahdam dihwainam apgalwojumam, ka Latweefcheem labaki laiki naw par swehtibu, fhdigi pretiojās pats no fawas pufes fahzidams, ka „wisas tautas ir labu laiku zeenigas un tee tam par swehtibu“, pee tam brijnodamees, waj „tikai Tew ween, Tu Latweefchu tauta nē“, un jautadams: „Waj teefcham mehš Latweefchi efam tahdi nelefchi?“ Ka Latweefchu Awifchu“ azis wehl wairat tautu ir tahdu, ka peem. rakf Igauni, Leifchi u. w. d. j., par to mehš ne-maf nefchahbamees. Muhju azis isfatra tauta ir laboku laiku zeeniga. Tamlidfigi ari ar ziteem „Latw. Aw.“ apgalwojumeem. Tee kritikas wehfinmai peedurotees wif isfahdas par nedibinateem. Samu naudu „Latw. Aw.“ tomehr lai patura pafchas fawas awifes uflabofchana. Wams winas newajaga.

Bet lai „Latweefchu Awifem“ atrautu katru tahfatu pulofchanas eemeflu, tad mehš faweeem lafifajeem pafneef-djam „Latweefchu Awifchu“ 22. num. nodrukato rakfju „Mode un maks“ wahrdru pa wahrdam. Rakfite esot eefuhfijums no Dobeles aprinka. Wifsch ftan tā:

„Mehš brehjam un waimonajam par „geuhteem lai-keem“, par knapeem eenehmumeem un leeleem isdemumeem, bet mums ne prahtā nenahf, fchirp eenehmumeem un isde-wumeem eeturēt nepezeefchamaj wajadfigo lihdsfwaru. Mehš prahtojam un gudrojām, kahdejabi pawairot fawus eenehmumus, bet ne-apdomojam deewsgan, ka mums ari un uhju isdemumi japomofina. Mehš negribam no fawas lihdi fchim parafahs dšihwes fahrribas ne pa matu at-fahptees, bet gan arweenu soli pa solim tumojamees galigam postam — nabadfibai. Mehš negribam nelo pee-zeft, kas ir peezeefchams; negribam no ta atturetees, no ka mums wajaga atturetees. Tā fahktee „labee“ gabi mehš pahreleku islatinajufchi; mehš fapnojām no muh-fchigas laimes un lablahjibas. „Labee“ gabi mums dewa eemeflu, padotees isfchlehehibai — pahrat lepnai dšihwei. Toreif mums bija deewsgan; warejahm pa kundfifiti ehfi, gehrbtees un faki ufshiwot. Un tas mums fohi patifahs; tas gloimoja muhfu godlahribai un lepaibai. — Wet, deemfchehl, muhju toreifejahs zeribas nepeepildijahs: to-reifejeem labojem gadeem fefoja tagadejee geuhte. Iihdi ar „labajem“ gadeem ari leele eenehmumi fudo, kurei mums, ka tagad redsams, naw bijufchi par swehtibu, — waj, pareifati faktot, mehš pafchi efam bijufchi wainigi, ka ne-efam tos few par swehtibu isleetajufchi, wifai plafchi dšihwodami un naudu nekahdami uf preefchdeewahm. Ceradumam teels sehts. Tagad mums isleefchās geuhfa, waj pawifam ne-efpehjamā leeta, no parafifajem haubi-jumeem un fposchahs dšihwes atfahzitees un fahkt dšihwot ta upigaki; dashā finā rihfojamees wehl isfchlehdri-gaki, nekā fenaf. Jo deenas arweenu wairat muhju ftarpā „modes“ apgehrehs lihdsfchineid femneeku apgehreba weeta fahf eemeeftees. Un ja fchāi „modes“ fchahwai atfahfām, nekawetai dotees uf preefchū, tad nolufchim til tahfu, ka buhfim pehž walodas Latweefchi, bet pehž apgehreba fchantfchi. Jau tagad irihfojumds waj ballēs neweens wairs nedrihtst pafchdorinatās drahnās rahditees; wajaga „pirktu“ drohnu. Bet ka „pirktais“ drahnas ismafā daudf dahrgaki, nemoj neflatotees uf to, ka tahs ir daudf nefipratas, glehwakas par pafchafstahm drahnahm, — tad fchimis laids nefriht swarā; galwenā leeta tikai ta, ka wifceem wajaga gehrbtees tā, ka „modes“ elks prafa. „Putes“, kabatas pulkfieni, gamafchinas un galofchinas tāpat peeder pee „modes“ leetahm, kuru nelahdā finā ne-drihtst truhfti; ja naw naudas, ar ko tahs eegahditees, pawem uf parada, waj aiftapina no zita naudu! Ja nu tā „kungs“ ufzitees, tad, protams, wajadfigs ari fobds

papirofa waj zigara, lai buhtu ari „lungu smala“. — Tadpat ari feweetes, jau no mafahm deenahm, fahgt ar fcho jaunlaiku flimibu — „modi“ — wehl wah-rigaki, nekā wihreefchi. Pat darba deenās war tahs redset ar zepuriti galwā un faules-fahfifu rokā pafahga-jotees. Wet swehtdeenas un swehtu deenas jau katra kalpone ufgehrebusees, ka ischahfti ween! Sewifchki fatumu bolles schis „dahmas“ zenfchahs „modes“ toalet weena otu pahrspehi: „pirtahs“ kleites garā „fchlepe“, eijot, femi ka ar flotu noslauka, aufis mirš dahrgi auf'fari, uf rotahm spihd felta apozites, pirtids wifato felta grebfeni u. t. t. Un tā ka fchahdi apgehrebi un rotas leetas fchini apgabala ir leelā „modē“, tad, fchi apfahfā dehl, dau-dseem fchijeenes wezakeem winu „freilenes“ daudfref fchā leelos raijes un galwas laufifchanas, fahdejabi pee fcheem dahrgumeem kufhi, jo makelis tuffchs, bet meitahm „fchahstes“ wajaga. Weenigois lihdslektis tad, lai fawu meitu lepnibas fahrribu apmeerinatu, ir tas: wajadfigs nemt uf parada; bet ja neweens nedob, tad pahrdob gowi — un meita „freilene“ gotawa! — Doti noschekhojami tahdi wezaki, kurei neprot fawu behrau — „modes“ elka peeluhdseju neprahtigahs wehlefchanahs aprobeschot, bet ne reit tahs wehl pawalfta. Wet zerefin, ka tee fahls pahrdomat, to wini dara, un wifks ftarp isfchlehdribu un taupibu ftingras robeschās, kuras ari wezaku mihlefiba nedrihtst pahrlahyt.

„Latw. Awifes“ fawā fcha gada 20. numurā wehl ftarp zitu rakfita wahrdru pa wahrdam tā: „Vai tikai ap-fstatamees no ahrenes Latweefchu semkopju dšihwi, — tad to nemoj newar eedomatees, ka tagad ir geuhti laiti, bet katram jaleezina, ka tagad ir ihfi felta laiti. Vai til pafkatamees wifaddē isfihfojumds, ka teaterds, ballēs, fimgds un pat Deewa namds, — tad geuhti ir isfchfirt, kura ir faimneeku nama mahte un kura ir muifchās ih-pofchneezē; tāpat ari geuhti isfchfirt, kura ir ganu meita un kura augstas fahrribas „freilene“, — wifahm ir fmalas, dahrgas un wifajunafahs „modes“ drehbes mugurā. Rakfifajam ir finami tahdi faimneeki, kas no ahrenes isfchahs fohi brafchi — lepnī: brauz ar labeeem fimgem, ahdu rateem; ir ari wifabi lepnas istabas-leetas; ari winu dehl un meitas ftoiga ka fmalas „freilenes“ un „jaun-kungi“. Un ja teem ir kahdas dšihwas jeb weefibos, tad ir wiewifadi fwalaki ehdeeni un wifdahrgati dšehreeni, kahds tikai uf muifchneeku galdeem war redset. Un kas to nu wifu pahruhtē? Tikai fchahdi, tahdi kundfimi, kas par zitu sweedreem neta nebedhā; no winu pafchu radeem tur naw ne wehfts; tāpat ari winu gahjeji — karpini no teem nedabon ne pa-oft. — Wet ja nu par peem. wif winu paradneeki reifa atpofhtu katrs fawu aifdemumu, tad buhtu wifa manta un lepnahs leetas japahrdod, un ari tad dashceem newaretu wifus poradus ar to fegt. — Tā tad nu redsams, ka tahdi barvojahs un lepohahs tikai ar zitu kautinu fuhri, geuhti pelniteem grafcheem. Tahdi buhtu peelihdsinomi loka traulam, kas fahlgofit isf aldis tiffihdi tam weenu dehliti eeft, tad tuhlit wifš trauks fa-irft. — Dashki ir aikal tahdi, kas gan pafchi wehl mojahs, bet ir eefihgufchi til leelā nabadfibā, ka term wairs naw neta. Pagafsa walde braukā no weenahm mahjahm uf otrahm, nodoktus peedfihdama. Dasham manta ir ufrakfita un pahrdota. Gahjeji pee tahdeem dšihwo, pufchodā mirdami; algas, to tee nopelnufchi, newar ismafkat, — jafahga pee teefahm un jafuhdfahs. Wet tiffihdi dšird kahdu isfihfojumu, teateri waj balli, — tad teem ir naudas deewsgan. Dashs nem no fchēts beidfamo labibos feezinu un wed uf pilfchtu pahrdot, lai til waretu naudu eedabut, ka swehtdeenas war braukt ballēs un teateri. Ballēs tee nu ir dahrgi wifri, — tee dšihwo fahi nemoj ne-eewehrodami, ka winu nowahrgu-fchais fchfufsch wifu puf deenas un naki fahw pee feh-tas peeftets, un tāpat ari wina fahme fahw — ne-ehduft; mahja wifš gandriht bef maifes. — Redset, teem nu ir „geuhti laiti“. Tee ir eefihgufchi pafawles laiflibā, tā fahfot, lihdi kalfam. Teem naw nekur wairs meera, nei fawā fchdi, nei fawās mahjās. — Al, jil wehl waretu daudf un dashadus kounumus ufrahdit, kas nopofita Latweefchu tautinas femneeku dšihwi, — bet kas to wifu war aprakfiti!

Pee fcha rakfita „Latw. Awifchu“ redafzija ftarp zitu peefihme un faka: „Ihwafchi tajā finā wifsch (rakfita autors. M. W. red.) runā pilnigu pate-e-fibu, kad faka, ka pee muhfu semkopju panihlfchanas isfchlehdri-ga dšihwe un weeglprahfiga ifture-fchanahs esot wai-nigas.“

Mugfchā nodrukatos rakfite isnehmam ij „Latw. Awifem“ un tos tapehž eewetojām „Mahjas Weesi“, lai uuhju lafifajeem pafcheem buhtu eefpehja fchāi leeta fpreest, waj mehš efam „Latw. Awifchu“ rakfite „Mahjas Weefa“ 25. numurā atfahfidi wif fagrosfifufchi un waj muhfu pahrmetumi „Latweefchu Awifem“ ir dibinati waj ne. Muhju lihdsfchahneeks „M. W.“ 25. numurā atfehloja eefpaidus, kahds uf winu minete „Latw. Aw.“ rakfite bija atfahjufchi. Wifsch jihnijās atfahji un raudfija fawus tautas brahtus un tautas mahjas oiffargat pret

„Latvešņu Awišču“ ušbrukumeem un pahmetumeem. Un tahds darbš ir teizams. Bet „Latvešņu Awišču“ redakcija bruhl wirts „Mahjas Beesa“ redakcijai un rauga tai sabot piparus. Kas us winas pehdejo sawado zihnas metodi atteezas, kas stipri ween atgahdina Amerikaneeschu reklamas un pee mums lihds schim bija gluschi neparasta, tad mehs tur peefihmejam, ka mums naw gluschi nelahda eemefla schai leeta greeftees pee teefas un tahda zeta leetu isfchirt. Scho zeku staigat awišču stribdu isfchirtchanas noluhla mehs ari pawisam neatrodam par wabajstigu un eeteizamu. Tahdas leetas lai teefnefš ir wisa publika — schai leeta — Latveeschu tauta. Lai wina spreesch! Tawehz lai „Latveeschu Awišes“ sawu naudu meerigi patura sawa mafa, mehs pehz winas netihkojam. Apgalwojums, ka winam (Latw. Awisem) pawisam zitads gars, zaur kuru tas no wifsem ziteem muhsu laikraksteem (Latveeschu. M. B. red.) isfchirtotees, mums atgahdina „leeluma sehrgu“ (Größenwahnsin) un pret to, la sinams, trubht lihdsfektu. Lai winas paleel us sawas eedomibas un paschpatifchanas stahwofka. Mehs turpreti alafsch paturefint azis un neafimifcham, ka wifš zilweki ir maldigi un tawehz nebuht neapflauscham „Latveeschu Awišču“ stahwofka. Lai winas juhtas laimigas un lai ir lepnas us sawu eedomato weenigi derigo tautas aplaimofchanas patenti un monopolu. Jerefin, ka ar to schi leeta zeif beifsees un mehs atkal warefin muhsu spehtus un wehribu peegreest eewehrojamatam leetam.

c) No zitām Kreewijas pusēm.

Peterburgā drihsumā atwehreschot rakstifchanas mafchinas mahzibas kursus. Ka sinams, tad ir isgudrota rakstifchanas mafchina, ar kuru war daufš ahreaki rakstīt neta ar rokam.

Medibas likums, la dšird, atkal no jauna luhlofchot zauri oktobra beigās.

Basniju draudschu un lasifchanas ffluu ušturefchana, la „Wald. Wehstn.“ fino, ismafchjami isgadus is walststafes 3,279,145 rbf.

Peterburgā schinis deenās bija redsama pirmā mefanista ekipascha, kura teel bšhta ar benzinu un isstataš la staita ischetrufschelku lareete. Ar scho ekipaschu war braukt 25 werstis stunda un 24 mahzinas benzina peeteel preefch 6 stundu ilga brauzeena. Ekipascha fwer 52 pudus un 30 mahzinas, ta tad ir weeglata neta parats „landauers“, lufsch dafchurif fwer pat 70 pudus. Schi ekipascha eewesta is ahrsemem un mafchajst, la dširdams, 3000 rbf. Us Marfa lautuma tufschu isdariti mehginajumi un pehz tam arkliets Schergulews ar jauno ekipaschu aifbrauzis us Pawlowfku. (Graschd.)

Kreewijā, la „Wald. Wehstn.“ lasams, pawisam efot 26,198 fabrikas, kuras 1892. gada raschotas dafchadas prezes 1638%, milj. rbf. wehribā. Fabrikas stahdajuschi 875,000 wihreeschi, pahri par 266,000 seeweteem un 33,000 behrni (pulfeni un meitenes). Eirooas-Kree wijā, atskaitot Wiflas apgabalu (Poliju) ir 19,507 fabrikas, kuras stahda 987,700 stahdneeki un rascho prezes gada par 134,500,000 rbf. — Wiflas apgabala 4172 fabrikas, kuras stahda 150,400 personas un rascho prezes gada par 228,300,000 rbf.; Kaulafija 1473 fabrikas, kuras stahda 22,000 stahdneeki un isgatamo mantas gada par 34,100,000 rbf.; Sibirijs 525 fabrikas, kuras stahda 10,500 stahdneeki un rascho gada prezes 10,900,000 rbf. wehribā; Turkeitana 421 fabrika, kuras stahda 5500 stahdneeki un isgatamo gada dafchadu mantu 16,600,000 rublu wehribā.

Kreewijā, pehz sw. sinoda sinom, schimbrifscham ir 250 garigas skolas, storp tam 4 atademijas ar apnehran 800 klauftajeem, 56 seminar ar 19,430 audfelnem un 190 skolas ar 32,100 skoleneem.

Mafkawas amifes fino, la kahds J. A. Seifners, kufsch dšihwojot Zariznā, isgudrojis ratus, kuras, lai gon tee fwerot 56 pudu, tomehr warot toti weegli kustinat. La ratus bef wefuma ar weenu pifsttu warot kalna uswilft un ar pilnu mefumu weens zilwels warot tos bef nogurfchonas leelu gabalu us preefchu dšigt. Isgudrotajs, la runā, greeftees pee gubernas preefchneeta or luhgumu deht patenta dabufchanas. (Pet. Web.)

Somija wairak pilfsehtas pahahwot seeweeschu uguns dšehseju tomandas, kuras sawu grahsto usdemumu ispidot toti teizami un ne pawisam nestahwot palak wihreescheem.

Somija no 1. septembra sahlot wifus pafascheeru wifzreenu apgaifmofchot ar elektrifu gaismu.

Saratowā, la telegrafis fino tautos apgaifmofchanas minifris artohwis dibinat dabas pehtneeku un sinatnu mihtotaju beedribu.

Kurganā, Tobofstas gubernā schimbrifscham notura pirmo laufkaimneezijas isstahdi Sibirijs.

Us Masanas-Uwala dšelszeta pee „Schewjowas“ stahjos, 35 werstis no Masanas 14. augustā notufse preefchu brauzeenu sadurfchanas, pee kant, la Mafkawas amifes fino, weenam konduktoraan nowautas lahjas un wifskonduktors eewainots. Tichetri wagoni gluschi sadrogati un prezes sabojatas. Tapat aci us Mafkawas-Kurifstas dšelszeta 14. augustā saduhruschees preefchu wil-

zeeni Optuchas stahjas tumumā, 344. werstē no Mafkawas. Eewainoti 6 zilweki, sadragati 12 wagoni un sabojatas prezes.

No Rigas.

Widfemes gubernators generalleitnants Si-nowjewš 18. augusta rihā pahbrauzis no Peterburgas, kur tam bijuse laime stahdtees preefchā Wina Rajesta tei Reifaram.

Rigas mahzibas apgabala furators Lawronstis 17. augustā atkal pahbrauzis Rigā.

Konzerts, isrihtois isgahjuscho smehtdeen Rigas Latw. beedribas namā no Musifas komifijas, bija peewilzis ishti prahwu flaitu klauftaju. Un zitadi tas ari nebija sagaidams, eewehrojot to, ka Musifas komifija nebija puhles taupijufi, fastahdidama jo kreetnu programmu, pee kura isdarifchanas peedafijas jo kreetni spehti, la: Soliste Brauer kofe, brifhwmahfsleneeki: Jurjanu Andreja, Wihstola un Jurjanu Jura kgi, konserwartorifiti: Jurjanu Pahwula, Kabrflina un Lafdina kgi, Rigas Latw. dšeed. beedr., Peterburgas Ahrrigas dšeed. beedr., Martina basnizas, „Daugaweeschu“ un „Aufekla“ kori. Preefchnefumi isdewās toti teizami, ta la publika pehz wairakeem gabaleem negribeja ne rint aplaudet. —rs.

Latveeschu teatris sawas israhdes atklahs nahlofchu smehtdeen, 27. augustā ar lugu „Laupitaji“.

Wahju teatra israhdes, pehz wafaras brifhwlaika, atkal eefahfās scho pirmdeen ar operas „Karmen“ israhdi. Schini sefona rihfosees wairati jaunpeenemti kreetni spehti.

Rigas 11. eezirkna meerteefnefš us polizijas protokolā pamata 14. augustā fohija ar 100 rbf. waj weenu mehnefš arefha Mariju Petefwifsch, gatas pahrdotamas ispahfchneezi Basnizas eela Nr. 31, tadeht ka ta pahrdewufi sa-maitajuschos gatu.

Apteeckneeku mahzektu eefameni eefahfsees 11. septembri. Luhgumrakfši jaeefneefš 7. un 9. septembri no pulfti 3—5 pehzpusdeenās Rigas mahzibas apgabala furator kanzeleja.

Sibnefchanas un daitkraschofchanas fflola Rigā. Ar preeku waram sinot, ka pailaban Rigā atwehria 5 klafu fihmeschanas un daitkraschofchanas skola, kuras noluhls fagotamot preefch mahfslas atademijas. Lai gan schimbrifscham Latveeschi pa leelakai datai ir spehti jau agri jaunibā sahkt nodarbotees weenigi ar mafses pelnifchana, tad tomehr japeetezajas, la teem, kufi seni juht dšihfchonos us mahfslu, la ari spehtu, usnemtees scho truhkumu un ehrlfchu pilno zeku, teel winu rihnini drufstu atweeglinati zaur fchi skolas tumumu. Bef kahrtejas deenas mahzibas teel eerihfoti ari wakaru kurfi, kureem buhs pa datai ruhpeezijis rakfurs. Mahziba tiks pahneegta no weentahrichahalas liniju fihmeschanas lihds daitkraschofchana pehz dabas. Stola peenem tapat skolneelus la skolneezes, skolas nauda 25 rbf. pusgadā, wakara kurfu opmekletajeem lehtat, mahziba fchogad sahktees septembra sahlamā. Eestahjotees japeetezajas pee skolas direktora Bluma kunga Paulufschu eela Nr. 19, dšihw. 17, kufpat ari skola atrodas; lihdsi janem truhama un dabu fihme. Rowehtlam daufš sefmes schai skolai sawa darbiba!

P. S. . . a.

Atrašs lihfts. 14. augustā is dšhla Reifara dahfšā, pee Industrijas eelas, iswilla lahda nepahfhtama, apn. 20 gadus weza wihreescha lihfti, kuru nodewa sehrijas nodatai.

Eewainofchana. 13. augustā Jaroslawas eelā, mahjas Nr. 26 sehta, stahdneeki sahka lautees, pee lam weenam no teem, Tomam Jwanomam, roku un muguru ar nafi eewainoja. Wainigo apzeetinaja un eewainoto no uhtija us flunniju, kur wina stahwofli atfina par bihtamu.

Retaines atgadifeeni. 12. augustā 11 gadus wezais Loms Rutafowš, Jaroslawas eelā Nr. 91, fchluhni mallu stahdidams sawam defmit gadus wezam beedram Jwanam Sujewam ar jirwi nozirta labās rolas trihs pifstus.

— 16. augustā Bihlumufschas eelā Nr. 1, Sindina sahju submalās, stahdneeklam Jahnām Bergim kahds debelis, no sahga smeests, pahrlausa kahju, tadeht eewainotais bija janofubta us flunniju.

— Toni pat deenā Paulufschu eelā, pee kuhwes stahdajot, bahkis lonwoja-tomandas saldatu Jfu Mitufowu ta fahpeeda, la tas zeta us flunniju nomira.

(R. P. P. A.)

Rugueeziba.

Sinas par Latveeschu fugeem. Emma, kapt. Melkis, 1. augustā Rigu atstahdams un us Angliju eedams, 6. augustā gahjis Efenerei garam. Morgenstern, kapt. Ri-stens, no Cola braudams, 3. augustā fahneefšis Kronfchati. Sweiks, kapt. Ansons, 3. augustā atstahjis Bartwarth, us Rigu nahfdams. Nikolai, kapt. Dunkuls, 4. augustā isgahjis no Britonferry us Peterburgu. Lilly, kapt. Lafsmans un Rosalie, kapt. Sielemans, 31. julijs no Rigas isbraudami, 7. augustā enturejufchi Efenereas reida. Anna Charlote, kapt. Sirnis, no Leepajas sehgeledams, 5. augustā nonahjis Smanfsejā. Lihgo, kapt. Abolifsch, no Kronfchates braudams, 5. augustā fahneefšis Lilehamotonu. Livadia, kapt. Puhlifsch, no Rigas braudams, 5. augustā eegahjis Portsmuthā. Alexander, kapt. Silienthals, 5. augustā isgahjis no Britonferry

us Peterburgu. Upesgrihwe, kapt. Leepa, 6. augustā de-wees zeta no Kronfchates us Dundee. Lydia, kapt. Dmans, posees 4. augustā no Bones us Rigu. Concordia, no deenwidpufes braudams, 8. augustā gahjis Efenerei garam. Matador, kapt. Roudfeps, 5. augustā isgahjis no Barry us Leepaju. Marie Anna, kapt. Schnore, 7. aug. atstahjis Grangemouth, us Peterburgu dobamees. Marcus, kapt. Melbars, no 3. augusta zeta no Methil us Rigu. Lembit, kapt. Birks no Fowey sehgeledams, 7. augustā fahneefšis Kronfchati. Anna Otilie, kapt. Grinbergs, 7. augustā dewees zeta no Grangemouth us Rigu. Anna Olga, no seemepufes braudams, 9. augustā gahjis Efenerei garam. Emilie, kapt. Mikelfons, no Narwas eedams, 8. augustā nonahjis Grangemouthā. (B. W.)

No ahrsemem.

Italija. Sigilija, la „Wald. Wehstn.“ lasams, gluschi nelas ne-efot grofijees us labo pufi. Laufchu prahti stipri uštraukti. Laudis kurnot par leeleem nodofkeem un augstām rentem — nomam. Sagaidot atkal nemeerus.

Japana pehz kara beigchanas ar Kinu atkal duhschigi ween no jauna brunojas, lai wabajstiga brihdi buhtu gatawa. Japanu waldba nodomajufe Anglija apstellet wairak kara lufus un leelu krahjumu dafchadu kara eerofchu. Grafs Jto schini noluhla dofchotees us Angliju, lai tur wifu nolahrtotu. Japanā wifpahri waldot domas, la wehl ne-efot peenahjis ishtais meers un la wehl sagaidams afinainaks karfch.

Starp Serbiju un Ungariju pehdeja laika pahstahw ishts zuhku karfch. Proti, Ungarija aif-leegufi eewest no Serbijas dšihwas juhlas, baiddamās, la fako, lai ne-eewestu pah robefchu zuhku sehrgu, kura dafchās weetas Ungarijā pofas. Saprotams, ka tas preefch mafās Serbijas ir it fahpigi fahjuhtams, jo Serbija eewed Ungarijā kahdas 250 lihds 300 tuhftofchās juhlas par gadu. Lai gan pat Ungarijas weterinar-ahrstu preefchneeks, profefors Raks, leetu ismeklejis, sawal waldbai apgalwoja, la Serbijas juhlas ir weseelas, tomehr Ungaru waldba neatfahwa brifhw eewefchana pa wezam, bet tikai kahdas 3500 juhlas par nedelu, kamehr pehdigi ir to paschu atkal aifleebsa, jo, la teiza, pee diwām no Serbijas eewestām un nospahgufchām zuhlam tufsi prerahdita lipiga flimiba. Bet Ungarijas waldbas eestahdes pee tam nebija faufufschas klah par leezineeku Serbijas general-konfulu Budapeshtā un wina rihzibā efofcho weterinar-ahrstu. Klaut gan Serbijas waldba tam pretotās, tomehr tas neatrada nefahdu atbalfu. Pehdigi aifleebsa pat notautas juhlas pah robefchu is Serbijas eewest.

Kahdas sefas fcheem stribdineem buhs, eepreefch newar paredset, bet la runā, tad wifa fchi leeta efot farihtota no Ungarijas warigeem lopu leeltirgotajeem, kufi, foprotams, zaur to grih sawus jau ta tuklos malus well jo wairak pildit us nabagu Serbu rehkina. Serbija no sawas pufes nodomajufi atkal ar wifu sparuf schahdai Ungarijas patwaribai pretotees un iszelt muitas fau, lai isnahktu kas isnahfdams.

Starp San Domingo un Haiti republikam, la telegrafis fino, pawests usnehmees isfchirt robefchu nolahr-tofchanas stribdu.

Kwihite.

Derig grahwatu Apgahdafchanas Rodalai eemalfas: A. Kafals, Rāgā, 1 r. J. Eoglis, Merandas, 1 r., E. Birwan, Lutuma, 1 r., Derkwifu jauntn fe, Rigā, 1 r., B. Babrullis, Sal-lams, 1 r., J. Wolfs, Annas muifchā 1 r., A. Rudowifz, Wifhōs, 1 r., J. Rabbels, Renges muifchā, 1 r., W. Grifis, Dausghera muifchā, 1 r., A. Reimans, Jalta, 3 r., J. S., Wej-Drufst, 1 r., S. A. Gatarā, 1 r., J. Brunowfšis, Annas m., 2 r., E. Brunowfšis, Upe m., 2 r., A. Kofans, Afes m., 2 r., W. Silitafch, Steinhargā, 1 r., J. Silitafch, Mifnosā, 1 r., J. Staltmanis, Billuē, 1 r., Wofent, Wej-Redalgā, 1 r., Klauftifsch, Rigā, 1 r., D. Bifnefš, Lubani, 1 r., R. Saulis 1 r. Jaur, Wald. Wehstn.: R. Branks, Wolterajā, 1 r., Gremans, August m., 1 r., B. Brots, Weikā, 1 r., R. Breetih, Kewelē, 1 r., J. Regels, Koonfaiē, 20 l., E. Walfers, Limbafsch, 1 r., R. Schmitis, Umbafschōs, 1 r., R. Bulowfšis, Emburgā, 1 r., J. Rolbergs, Awguzes m., 20 l., A. Belmans, Vimbafschōs, 1 l., Grundmans, Krona Behfsmufschā, 1 r., A. Spalwifsch, Laudoni, 1 r., R. Wailis, Le-lā muifchā, 1 r., A. Brums, 1 r., E. Lofst, Kopafschōs, 1 r. Kopā 40 rbf. 40 lap.

A. Laiminfch, beedru sinataj.

štraus sinas

Rigā, 21. augustā 1895 g.
Rigas labības tirgus weenmeht lufis. Ahfjemēs jenas ir femal, sambēht peeprafijumu nelahdu nam.
Rudfi us 120 mahri. pamata malfā 52—55 lap. pudā. Tendence: radma.
Kweefchi. 123—130 mahziniu fmagi Kreewu kweefchi malfā 66 lihds 76 lap. pudā. Tendence: lufsa.
Kweefchi, fefchlonfchu, us 100 mahziniu pamata malfā 58—60 lap. pudā; Kreewu meefchi malfā 56—62 lap. pudā. Tendence: lufsa.
Kufas. Lihds gairchās aujas malfā 60 68 lap. pudā; fchahwēt aujas malfā 54—56 lap. pudā; Barjinas un Teizas aujas malfā 57—58 lap. pudā. Tendence: meeriga.
Lufschklas us 87¹/₂ proz. pamata malfā 116 lap. pudā. Tendence: radma.
Lufschflu eelas rufchi, weeteer, malfā 70—75 lap. pudā; Kreewu lufschllu eelas rufchi malfā 67—74 lap. pudā. Tendence: nogaidofcha.
Kamepes neteel pēdāhwatas.
Kamewaji pingri.

Kini. Laite 20 julijs widus lihds augustā pirmajām deenam bij preefch linu laukem wifpahrigi isdewig, ta ko, isnemot austrum gubernas, gand-ih mifur ir eestahs linas pluhht. Raha, la domā-jam, wifpahri buhs apmeerinofcha un Baltijas gubernās ta buds fahfina laba sawama. It fēwi ahki aughti un fualti lini ir Ameras Jaroslawas un Wologdas gubernās isdewafchees, kamehr turpretim Ahromas gubernā lini daugufchi mifstifliti un mifstifliti. Dafchās ap-gabalās, kur lini isdewafchees fem widejās rafchās, kur tas nahja jaur-to, la lini laul pahrauga nefahlem un jaunos stahdinas weetam er-m-hja. Kurē ē, Teizogs s aprufki, lini faaugufchi gandēis ahfahf- teja gorumā (ap 2 arifchinu aughti), pee tam tee ir weemifstifli un wesefti pehz isstata. Lutumas aprufki lini julijs pehdeja pufi jaur

leetu faktiā wēldē. — Senas par lineem turas zeķi. Pēcprāšjumi no ahrsemem ir stipri, bet pēwēdumi tā arī krāšjumi maši.

Pahtilas ženas Rīgā:

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like Sauni zūlura sieni, Ralteti zigorini, Rurš. tveesču bišdeleti, etc.

Rudsi uš 120 māhrjnu pamata malfā 54 lap. pubā. Tēndze: klufata.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like Mēeschi (pubri) malfā 67-76 lap. pubā, Mēeschi, wibeja labuma, malfā 53-54 lap. pubā, etc.

Pahtilas ženas Rēepajā:

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like Kartupeļi, pubā, 65-73, Smešis, māhrjina, 23-25, etc.

Telegramas.

Peterburgā, 20. aug. Wina Majestate Keisars pavehleja, ka Didenburgas bšimtleelherzogenes nahwes beht Wisangstakam pilsgalman jasehro aštonas deenas ilgi. — Gweekijas lehnineene lihdj ar prinčeti Mariju un prinzi Kristofu, Leelknas Aleksanders Michailowitschs un Leelknase Ksenija Aleksandrowna aishetoja no Peterhofas uš Daniju. — Awisei „Nowosti“ ij Wihnes telegrafe: Grafs Goluhowsti aishuhtija uš Belgradu diplomatisku rakstu, tuwā isjaka noscheloschamu par to, ka tirdšneezibas satikšme starp Serbiju un Awstro-Ungariju pahtrauktā un tuwā faka, ka šchis nolehmmuus eepreelch ne-efot nowehrehchams.

Wu-Jorkā, 1. sept. (20. aug.). Jš Kihnas sino, ka Gokiangas waldbas eestahdes isšaidušas ušajinajumu, tuwā weetejos eedšiwotajus ušrihda pret kristigeem misio-nareem. Laušču bari nopostija kristigo namus. Tschetri kristige eewainoti.

Odesā, 21. aug. No tablajem austrumeem šche at-branza twaitonis „Kostroma“ ar 4700 toneem sraigās tehja. Labibas tirgus šche atšiwinajas beht labām sinam ij ahrsemem.

Špafschneks un šweejs: Čeršs Plates.

Aštilbigee rebaltori:

Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Saitis.

Довозено пошурою. — Para, 22 ancyra 1895 r.

Sludinajumi.

Sludinajums.

Deht dibināšanas un ušureschanas tahdas eestahdes Rīgās pilfchias slinnizā, tuwā mahja Widsemes Latwju behrnu fanehmejas preešč lauženeekem, Emilija jon Torklus kundje dahwinajufe 4000 rublu leelu kapitalu un uštizejufe ta pahrwaldišchānu ihpāščai kuratorijai, fashahwoščai ij Rīgā dšhwodamā landrata, Widsemes medizinal-inspektora un Rīgās pilfchias slinnizās direktora.

Runā esochā kapitala gada intreses, kas istajia 200 rubl., Widsemes muišchneeziba ij sawas kafes if gadu paleelinajufi ar 600 rubl., tā ka kuratorijai latru gadu 800 rubl. pee rotas.

Mahjichanai noteikis 6 mehnesču laiks, kas eesahšees ar 15. oktobra m. deemu šch. g.

Ušnemichanas nosajijumi ir šchahdi:

- 1. Česahšdamā skolneezē nedrihst buht pahri par 40 gadeem weza, tai wajaga buht pee labas weseleibas, špehzigai un saprast šchirigi lašt latwofki. 2. Katrai skolneezei, kas ušnemta eestahde, zaur rakstu wajaga apsolitees, ka jawu mahzibas laiku beigufi 3 gadi no weetas uš laukeem kalpos par behrnu fanehmeju, žitadi tai behrnu fanehmeju eestahdei jaatšibšina ta naučas sumā, kas tehreta par winas ihmahjichānu. Ari tad winai to wajaga atšibšinat, tad pati, bes la buhtwāš, awi nosajijo mahzibas laiku, patwafigi jeb bes kuratorijas atļaujas aish-eet projam no eestahdes. 3. Skolneezei jawā mahzibas laikā, ka kuratorija to atron par wajadšigu, peenahšas ispidit lahda no weetigām slinnizam slinneeku aplopesas weetu. 4. Sawā ješču mehnesču mahzibas laikā skolneezē dabun brihwu pahrtitu. 5. Pehz beigtā mahzibas laikā skolneezē top ešameneta.

Šchita weseleibas sinā preešč lauženeekem tit toi derigā eestahde protams it tad pāweisi war idotees un plaukt, tad pee kuratorijas pe-teikšees pateeti kreemni seeweelchi, kas ar ušžitibu un ispraschānu griš padotees dšemdeschānas palihšibai.

Kuratorija tadeht greeščas pee pagasta waldem, tuwām lauženeeku buhščānas tal labi pašihšamās, un ušajina tās, šasinatees ar draudšes daktereem un mahžitajem, lai laimetos ihwehlet uš to derigos seeweel-chus, un wiswehlati lihdj 20. septembra m. deenai šch. g. zaur rakstu ušdot to seeweelchu wahrdus, kas nodomajuchas uš laukeem lopt behrnu fanehmejas amatu, un proti sen šchahdas adrešes:

von Torklusa lauku behrnu fanehmeju eestahdes kuratorijai, Rīgā, bruneneeku namā.

Rīgā muišchneezibas mahjā, tai 21. augustā 1895 g.

P. von Mantensfeld, muišchneezibas notara weetā.

Jurjewas uniwersitates seeweelchu klinika

ušnem latrā laikā beš mafšas gruhšas un dšemdetajās seeweetes un ahršē beš mafšas seeweetes ambulanzē.

Slinneekus peenem latru deemu (išnemot šwehtdeenas un šwehtu deenas) no pulkst. 10-12 preešč-pusdeenā.

Slinneeku peenemschāna fabkās 15. augustā.

No augusta 15. d. dšhwaju Kalku eelā Nr. 27. K. Walters, adwofats.

Whtrupe.

Ar Rīgās tirdšneezibas waldes atļauju pirdeenā, 28. augustā, wajadšibas atgadījumā ari turpmā-kās deenās, pehzpusdeenā no plkst. 1 jahlot, Matihja eelā, mahjas Nr. 145 sehā atrodochā špihkeri, wairafoli-šchānā pret staidru samafju tifs pahrdoti

koka krehslu sehdefki partijas pa 50 dutscheem. Apstātami augščā nūmetā špihkeri darba deenās no plkst. 12-2.

A. Palkowsky, šwehritais birščas malfers.

Pasirojums.

Ar waldības atļauju tifs Sloka notureti

gada tirgi!

1. septembrī un 1. majā katru gadu, jahlot no 1895. gada, turds pirkis un pahrdos lopus, lauku produktus un šibšas prejes. — Ja 1. septembrī un 1. majā krištu uš sehdeņu waj šwehtdeenu, tad minetes gada tirgi tifs notureti 29. waj 30. aprili, resp. 30. waj 31. augustā.

Pilfchias wezakais: J. Stuhls.

Skolotajs

wajadšigs Krona Sofena pagafam, Zehju aprinki, Saun-Peebalgas draudē. Skolotaju lungi, kuri wehletos šch weetu peenem, teel ušajināti eesahšees šch. g. septembra meh. 5. deenā, pulkst. 12. pusē. Krona Sofena pagafā namā pee weelneeku pulka uš nolihšchānu. No fanibateem, ihnemot seminariju ar kreemu mahzibas walodu, audšelnus, tifs prasita Laustfolu Inspektoru L. reitichānas rāstli.

Krona Sofena pagafā waldē, 3. augustā 1895.

Pagafā waldē.

Apdroščina pret amortišaziju pirmo un otro premiiju aishehmumu.

Rīgās komerz-bankas šaru katoris, fenat

C. S. Salzmann.

1 leela maifa

(wafaras dšhwollis) un dšchadas ischollas ir pahrdodamas Saufalā Nr. 21.

Labs darba širgs

pahrdodamas Starorusti regimentes legheri, pee Štopinu šajjas, regimentes šamleja.

E. Larsen'a

šelta u. šndraba leetu weikals

tagad atrodas:

Veelajā Saun-eelā Nr. 13.

Mahja

no brihwos rotas pahrdodama par 2800 rubleem pret wifu, jeb pus eemafsu. 31 defetinas labas semes un ešas, 47 weršes aish Witečšas, 7 weršes no šanzijas šchibšino. Tuwatas sinas pee D. Bredit, Awitichjas eelā Nr. 23, fortelis 3, jeb zaur wehšulem. Adreše: Шкобинно станція пее Јамберг. 2

Plestawas gubernā, Holm pilfchias tuwumā, par 4500 rubl., ar nolaiščānu, aishetochānas deht pahrdodamas

uhdens dširuwans Gorodezhoja, ar 3 gānceem, ešas špeestawu un audekla weštwi. Wifšs 3 gāngos eetaifsta ar turbinam weeta preešč winas šahstuwes un šchindeli šahgetawas. Tāmbis isturigs, no lauka ašmenem, ar zementu faleetš, atronas pee leelās Luder upes. Uhdens un darba petteelofchi. Dšhwojama ešla jauna, diwšlabnu, ar blatus ešlam. Adreše: Холм, Юли Мельников. 2

Uhdens dehtichānai top 12-16-gadigas ašbeles

pahrdotas par 40 rbl. šints, jeb 45 lap. gabals Schlichta dahfneeziba, Rīgā, uš L. Banibu dāmhja Nr. 19. 2

Advertisement for Rigā, Rungu eelā № 22, featuring an image of a person in a hat and coat.

Kaltijas audeklu un dšju mau-fakšuras šabredribas, Kengeragā, par fabrikas ženam dabujami

audefki, linu un pakulu dšijas

Rīgās manufakšuras noliktawā pee K. Lorch & beedr., Rīgā, Rungu eelā Nr. 22.

J. Behrsinšch, Jelgawas Ahrīgā, Atmenu eelā Nr. 18, pēwahmā wifadas ahdu prezes seelumā un majumā, atšahpahrdewejeem šinamās pro-jentus leštati. Ari pēhrt un pahrwaina ugehretas pret gehretām ahdam.

Wihnu tirgotawa un šchampanu fabrika

Advertisement for Universal Grand Champagne, featuring a large cursive logo.

sec. demi-sec. doux, pēh Brantsču parawga (pubelēs kuhšis) pagatawois no Ludw. A. Schweinfurtha, Rīgā, Grehžneeku (Sinder) un Maršal-eeļu šuhri.

Labaki un lehtaki par leetus fargeem

apnemamee

ij wikšatina lihdj ar kapuzi, pilnigi uhdenti žaurclaidofchi.

nelihpofchi, dāščadās leelumās.

Beš tam pēedahwaju: ahdas mehletus, ahdas jakas, kufšcheeru mehletus.

Gummijas šofsu mehletus fungeem un dahmam, leelā is-wehē.

Christian Seelig, Jelaba eelā Nr. 16. — Grehžineeku eelā Nr. 1. 2

Seemeka

apdroščināschānas beedriba. Widoangstak apšpirinata 1872. g. Pamata-kapitals 1,200,000 rbl.

lihdj ar eewehrojāmu referes kapitalu. Aphroščina

pret ugunšbreesmam wifabu kufšināmu un nelufšināmu ihpa šchumu, prežē, fabrikas u. t. t.

Agenti: Brahli Graenfel, teel. Smilšču eelā № 17, Rēppiena namā

Telefons Nr. 18.

